

PHÚ YÊN

NĂM THỨ NĂM MƯƠI MỐT

6286 (8089)

Cuối tuần

30-3-2025

2 - Tháng ba - Ất Tỵ

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH PHÚ YÊN
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN TỈNH PHÚ YÊN

CHÀO MỪNG ĐẠI HỘI ĐẢNG CÁC CẤP NHIỆM KỲ 2025-2030

Những trang viết

TỪ TRÁI TIM NGƯỜI LÍNH

→6+7

Đại diện lãnh đạo Sở VH&TL&DL và Thư viện tỉnh tặng hoa cho Anh hùng LLVT nhân dân, nguyên thuyền trưởng tàu Không số Hồ Đắc Thanh và CCB Nguyễn Đắc Tấn - hai tác giả có tác phẩm được giới thiệu tại buổi tọa đàm kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng tỉnh Phú Yên (1/4/1975-1/4/2025) và giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30/4/1975-30/4/2025). Ảnh: THIÊN LÝ

Trên tàu 561 ra Trường Sa

→3

● Quê hương kết nghĩa Hải Dương mừng ngày Phú Yên giải phóng

→4

● Niềm vui mang tên gùi nước

→10

● Ân tình với quê hương

→11

"Đi Phú Yên đi" - Bùng nổ hoạt động kích cầu du lịch

Với slogan "Đi Phú Yên đi", mùa du lịch cao điểm năm 2025 của tỉnh hứa hẹn có nhiều hoạt động, sản phẩm du lịch hấp dẫn như nghỉ dưỡng biển, du lịch xanh, khám phá thiên nhiên và những hòn đảo ven bờ; đồng thời tổ chức các chuỗi sự kiện văn hóa, du lịch, thể thao; xây dựng các chương trình tour, gói khuyến mãi hướng đến thị trường khách nội địa và quốc tế.

→2

“Đi Phú Yên đi” - BÙNG NỔ HOẠT ĐỘNG KÍCH CẦU DU LỊCH

Với slogan “Đi Phú Yên đi”, mùa du lịch cao điểm năm 2025 của tỉnh hứa hẹn có nhiều hoạt động, sản phẩm du lịch hấp dẫn như nghỉ dưỡng biển, du lịch xanh, khám phá thiên nhiên và những hòn đảo ven bờ; đồng thời tổ chức các chuỗi sự kiện văn hóa, du lịch, thể thao; xây dựng các chương trình tour, gói khuyến mãi hướng đến thị trường khách nội địa và quốc tế.

TRẦN QUỚI

UBND tỉnh vừa ban hành kế hoạch kích cầu du lịch năm 2025, đề ra hàng loạt gói sản phẩm du lịch hấp dẫn, đáp ứng nhu cầu đa dạng từ du lịch công vụ, hội nghị, hội thảo (MICE), nhóm bạn trẻ tìm kiếm trải nghiệm, gia đình, cho đến nhóm khách lớn tuổi mong muốn nghỉ dưỡng cao cấp.

Kích cầu bằng những gói trải nghiệm độc đáo

Phú Yên có thể mạnh về du lịch biển, đang được các doanh nghiệp đầu tư để phục vụ du khách hướng đến trải nghiệm độc đáo, kết nối giữa biển và rừng, du lịch sinh thái, du lịch nông nghiệp, cộng đồng, trải nghiệm những câu chuyện văn hóa bản địa và thưởng thức các món ẩm thực đặc trưng.

Nghỉ dưỡng biển, tận hưởng những bãi biển hoang sơ, trong xanh cùng dịch vụ cao cấp hay thỏa sức khám phá thiên nhiên, chinh phục các hòn đảo ven bờ, tìm hiểu văn hóa làng chài truyền thống, dã ngoại trên những ngọn đồi xanh mướt là điều mà du khách sẽ được trải nghiệm khi đến với vùng đất được mệnh danh là xứ hoa vàng cỏ xanh. Với 189km bờ biển, hiện trên địa bàn tỉnh có khá nhiều doanh nghiệp khai thác các sản phẩm du lịch nghỉ dưỡng biển ở nhiều phân khúc từ bình dân phục vụ khách mê phượt đến các khu du lịch nghỉ dưỡng cao cấp.

Anh Phạm Tấn Cường, Giám đốc Công ty TNHH Cường Tour đảo cho biết: Từ sau tết, doanh nghiệp thiết kế lại tất cả tour ngắn trong 1 ngày 1 đêm phục vụ khách tại cù lao Mái Nhà, tour quanh gành Đá Đĩa, tour câu mực đêm, trải nghiệm đốt lửa trại ngủ lều ngay trên đảo hoặc lưu trú ở homestay gần đó. Mùa hè, nước biển ở đây trong vắt, những gành đá nhiều hình thù tạo nên những hồ nước mặn tự nhiên khiến du khách vô cùng thích thú.

Khách du lịch thích gần trung tâm TP Tuy Hòa hơn có thể đến với các tour trải nghiệm làm Robinson trên đảo Hòn Chùa. “Nơi đây cũng có nhiều dịch vụ như chèo thuyền sup, mô tô nước, lặn ngắm san hô, đốt lửa trại, ngủ lều, ăn hải sản tươi sống... với giá

Du khách lên ca nô ra cù lao Mái Nhà trong chương trình tour đảo.

Ảnh: TRẦN QUỚI

Sở VH TT&DL phối hợp với Hiệp hội Du lịch, các địa phương, doanh nghiệp và truyền thông xây dựng trailer, video quảng bá trên nền tảng báo chí, mạng xã hội và website chuyên ngành. Các doanh nghiệp du lịch trong tỉnh được khuyến khích xây dựng và chuẩn bị các sản phẩm du lịch phù hợp với nhu cầu, thị hiếu từng nhóm khách hàng, đặc biệt là những khách có thu nhập trung và cao, mong muốn trải nghiệm hoặc nghỉ dưỡng chất lượng.

Phó Giám đốc Sở VH TT&DL Nguyễn Lê Vũ

cả rất mềm”, anh Hoàng Chương, một người làm du lịch ở đây cho biết.

Du lịch ẩm thực, thưởng thức đặc sản cá ngừ đại dương, là một trong những hoạt động được các nhà hàng, khách sạn ở Tuy Hòa tổ chức trong mùa du lịch cao điểm. Các khách sạn ven biển có lượng khách lớn như: Rosa Alba, Sala, Stelia Beach resort, Mandala Hotel & Spa Phú Yên (Apec)... vào tháng cao điểm đều tổ chức trình diễn phi lê cá ngừ đại dương nguyên con, với món đặc trưng sasimi tươi sống và các món được chế biến ngay tại chỗ từ cá ngừ đại dương. Nhà hàng ngoài trời - Canary chợ đêm Phường 7 (TP Tuy Hòa) cũng là một địa điểm thú vị cho khách trải nghiệm với màn trình diễn cá ngừ và DJ được tổ chức hằng tuần, phục vụ du khách trẻ thích sôi động. Anh Lưu Đức Hiền, chủ nhà hàng này cho biết: “Những năm trước, mùa cao điểm, Canary tổ chức mổ cá ngừ thường xuyên vào mỗi dịp cuối tuần. Du khách rất thích thú khi được trải nghiệm hoạt động ẩm thực này”.

Du lịch nông thôn kết hợp tìm hiểu sản phẩm OCOP, khám phá văn hóa làng nghề, trải nghiệm cuộc sống thôn

Đầu bếp chế biến món cá ngừ tươi sống sasimi phục vụ thực khách. Ảnh: TRẦN QUỚI

quê, ở các làng chài ven biển cho đến các làng nghề truyền thống ở đồng bằng, vùng đồng bào DTTS cũng đang có nhiều sản phẩm để phục vụ du khách. Trong đó, tiêu biểu là tour du lịch “Câu chuyện bản địa - Về miền di sản làng nghề chiếu cói” qua sự kết hợp của Stelia Beach Resort với làng nghề truyền thống chiếu cói An Cư (huyện Tuy An).

Tour được bố trí trong nửa ngày (buổi sáng hoặc buổi chiều) với hành trình trải nghiệm thu hoạch cói trên đồng, tham quan làng nghề và khu workshop với các công đoạn dệt chiếu thủ công, các sản phẩm mỹ nghệ từ cói, cùng những câu chuyện thú vị xoay quanh làng nghề. Trong hành trình tour còn có các điểm đến: Nhà thờ cổ Măng Lãng trên 100 tuổi, Không gian văn hóa Quảng Đức Xưa và kết thúc bằng bữa cơm Việt Nam tại Stelia Beach resort.

Làng nghề truyền thống chiếu cói Phú Tân, ngoài sản phẩm chính là chiếu cói, hiện nay có trên 10 sản phẩm thủ công mỹ nghệ từ cây cói để làm sản phẩm quà tặng lưu niệm phục vụ du khách.

Khẳng định vị thế trên bản đồ du lịch khu vực

Du lịch Phú Yên mùa hè này cũng sẽ khởi động lại tour du lịch trải nghiệm bằng đường sắt: Tuyến Nha Trang - Tuy Hòa, TP Hồ Chí Minh - Tuy Hòa do Vietravel khai thác, mang đến hành trình đầy kỷ niệm.

Tỉnh cũng triển khai chuỗi sự kiện 50 năm Ngày Giải phóng Phú Yên (1/4); chuỗi sự kiện di sản văn hóa Phú Yên (tháng 5); chương trình giới thiệu, quảng bá văn hóa đặc trưng kết hợp trình diễn cá ngừ đại dương Phú Yên tại Lễ hội quà tặng Hà Nội và Hội chợ du lịch quốc tế VITM Hà Nội. Đặc biệt là chuỗi sự kiện kích cầu du lịch hè 2025 với chủ đề “Đi Phú Yên đi” với các hoạt động như cuộc thi ảnh check-in, lễ hội biển, lễ hội ánh sáng, lễ hội sáng tạo; xây dựng các gói khuyến mãi toàn diện từ vé máy

bay, khách sạn 3-5 sao đến ăn uống, tham quan và vui chơi...

Năm 2024, Phú Yên đón gần 4,1 triệu lượt du khách, doanh thu đạt 8.000 tỉ đồng, nhưng vẫn chưa tương xứng với tiềm năng, tỉ lệ khách quốc tế khiêm tốn, chưa thu hút đầu tư lớn. Phú Yên đang quyết tâm tăng tính cạnh tranh bằng nhiều hoạt động, sản phẩm du lịch chất lượng, như: Nâng cấp Cảng hàng không Tuy Hòa, mở các đường bay quốc tế; thu hút doanh nghiệp lữ hành nước ngoài và du khách quốc tế. Ngành VH TT&DL tiếp tục tổ chức các sự kiện tầm cỡ như Giải bóng chuyền bãi biển nữ châu Á, lễ hội mô tô du lịch...

Đại diện khách sạn Tui Blue Tuy Hòa cho biết trong mùa du lịch cao điểm sắp tới, nhằm kích cầu du lịch, đơn vị tiếp tục nâng cao chất lượng phục vụ, có nhiều chương trình ưu đãi, nhất là sẽ nỗ lực tổ chức định kỳ một số hoạt động, sự kiện quy mô cả nước và khu vực, như sự kiện bike fest Phú Yên vừa diễn ra.

Theo ông Nguyễn Lê Vũ, Phó Giám đốc Sở VH TT&DL, Phú Yên sẽ tập trung vào các sản phẩm du lịch hè nổi bật như nghỉ dưỡng biển, du lịch xanh, du lịch trải nghiệm khám phá thiên nhiên, khám phá các đảo ven bờ, du lịch MICE... nhằm hướng tới nhiều thị trường trong nước và quốc tế. Đối với thị trường nội địa, du lịch Phú Yên hướng đến các tỉnh Tây Nguyên, Hà Nội, TP Hồ Chí Minh, các tỉnh duyên hải miền Trung, Đông Nam Bộ và Tây Nam Bộ, đặc biệt là khách từ các khu công nghiệp tại Đồng Nai, Bình Dương, Long An. Một số thị trường khách quốc tế tiềm năng như Hàn Quốc, Nhật Bản, Thái Lan, Ấn Độ, Nga và các nước châu Âu. Phân khúc khách hướng đến sự đa dạng, từ khách công vụ, hội nghị, hội thảo, khách lẻ, nhóm bạn trẻ đi trải nghiệm, khách gia đình cho đến người lớn tuổi có nhu cầu nghỉ dưỡng chất lượng cao.

Với những bước đi bài bản và định hướng rõ ràng, Phú Yên sẵn sàng trở thành điểm đến hấp dẫn trên bản đồ du lịch Việt Nam và khu vực. “Đi Phú Yên đi” không chỉ là lời mời gọi, mà là cam kết về một trải nghiệm tuyệt vời tại một vùng đất thanh bình, giàu cảm xúc. □

Tàu 561 thuộc biên chế của Vùng 4 Hải quân đưa đoàn phóng viên và cán bộ, chiến sĩ ra quần đảo Trường Sa công tác trong hải trình 16 ngày. Tham quan buồng lái, chúng tôi bất ngờ về mức độ hiện đại của con tàu do Việt Nam đóng này.

MẠNH HOÀI NAM

“Hiên ngang” với sóng lắc ngang

Trong hải trình đến với quần đảo Trường Sa, con tàu vượt sóng lớn. Gần đến giờ ăn, tổ phục vụ thông báo mời phóng viên báo đài xuống nhà ăn dùng cơm. Lúc sóng lắc ngang, chúng tôi bước một bước, tàu đẩy chạy ngang thêm ba bước, phải nắm tay ghi chặt thanh inox dài hai bên thành tàu, rồi vừa thả tay bước về hướng nhà ăn vừa chạy ngang. Chị Dương Thị Nương, phóng viên Báo Kon Tum đang đi sau “khen” đồng nghiệp đi trước: “Đi “hiên ngang” với sóng lắc ngang”. Nghĩa là bước qua bước lại chần ngang lối đi, chớ không phải hiên ngang là người bước đi nhanh nhẹn dứt khoát, luôn ngẩng cao đầu.

Có lúc sóng lắc ngang mạnh quá, phóng viên nữ lần đầu đi biển không đi “hiên ngang” xuống nhà ăn được, phải nhờ phóng viên nam đem cơm lên tận phòng.

Sau gần một đêm nằm dài trong phòng “chịu đựng” sóng gió đại dương, đoàn phóng viên ra boong nhìn về hướng trước mũi tàu, háo hức khi gần đặt chân đến quần đảo thiêng liêng của Tổ quốc. Chị Đinh Thị Thu Thảo, phóng viên Báo Hải Dương tâm sự: Nằm nhiều thấy người chìm trong phòng, ra ngoài nhìn chim hải âu bay lượn thấy nhẹ nhàng bay bổng.

Tuyên thứ nhất, một ngày đêm rồi thêm một đêm, con tàu vượt sóng ra thị trấn Trường Sa. Tàu 561 cập âu tàu, có người nôn ói mặt xanh mặt vàng vẫn vui vẻ vì tình yêu biển đảo.

Từ thị trấn Trường Sa đến An Bang, gọi là hòn đảo bão tố, cập hải âu bay lượn theo cả buổi chiều rồi ngủ đêm trên cột cờ tàu 561. Mờ sáng, khi chúng tôi thức dậy, cặp hải âu vẫn ngủ thêm nửa tiếng đồng hồ nữa mới bay. Một thủy thủ trên tàu cho hay: Đi biển chuyên nào cũng thấy hải âu bay lượn nhưng chúng ngủ đêm trên tàu là hiếm gặp.

Trong hải trình chúng tôi còn may mắn tận mắt thấy cá heo nhảy múa lên khỏi mặt nước. Những chú cá heo đồng hành theo con tàu 561 cả buổi chiều. Một số nghiên cứu đánh giá cá heo rất thông minh, việc bơi trước mũi tàu là để hưởng lợi về năng lượng khi bơi, tận dụng cơ hội săn mồi tốt hơn và để vui chơi, giải trí.

Trên tàu 561 có tổ phục vụ, có siêu đầu bếp. Anh Nguyễn Thành Phú, phóng viên Báo Lào Cai tác nghiệp ở nhà bếp, tâm sự: Bếp nấu nằm ở đuôi tàu. Khi tàu lắc ngang, nghiêng qua lắc lại, siêu đầu bếp chạy qua chạy lại xào chảo xào, nêm nếm nồi canh. Bình nhất Cao Đình Hải, chiến sĩ nuôi quân tàu 561 kể, ngồi lật rau cũng bị ngã do sóng đánh, tàu rung lắc phần

Tàu 561 cập âu tàu thị trấn Trường Sa.
Ảnh: MẠNH HOÀI NAM

Trên tàu 561 ra Trường Sa

đuôi. Từ nồi nhỏ đến chảo to khi nấu trên bếp phải ràng buộc hai quai...

Bàn ăn thiết kế gờ, khi tàu gặp sóng lắc ngang nồi com chạy theo xoong canh đến gờ đứng lại chờ... Sóng lớn xô cả khay thức ăn trượt từ đầu bàn này sang đầu bàn kia, ai cũng bỏ dũa giữ chắc. Bữa cơm dập dềnh giữa biển khơi với nồi com biết chạy, nhớ biết bao!

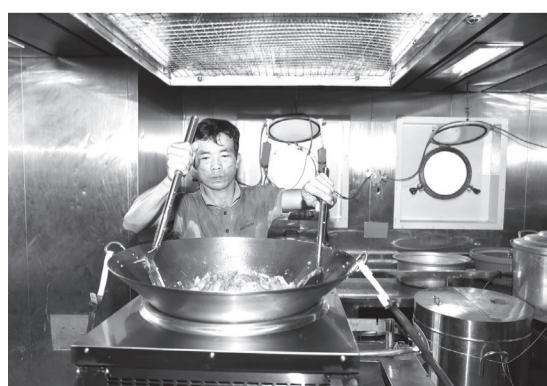
Đến lòng hồ đảo Đá Đông, Đá Tây, tàu 561 nằm lại 3 ngày, đoàn công tác thăm quân và dân trên đảo. Sau những cuồng phong, biển cũng dịu hiền như vòng tay thiếu nữ. Tôi, anh em phóng viên rủ dôn phòng xem bóng đá, tiếng reo hò cổ vũ rộn ràng. Kết thúc trận đấu, có người ngồi lại bình luận, có người ra ngoài ngắm biển đêm. Đêm ấy tôi đứng trên boong tàu, dưới ngàn sao lấp lánh để tận hưởng phút êm ả thơ mộng của biển.

Buồng lái tàu hiện đại

Tàu 561 thuộc biên chế của Vùng 4 Hải quân được đánh giá là một trong những tàu bệnh viện hiện đại nhất Đông Nam Á. Con tàu này đạt

“Trên tàu 561, giữa đêm tối, con tàu rẽ sóng lao nhanh về phía trước, chúng tôi nghĩ về những con thuyền nhỏ của Hải đội Hoàng Sa, Trường Sa mấy trăm năm trước mà hết sức cảm phục tinh thần quả cảm của các bậc tiền nhân.

Ra đảo bằng thuyền nhỏ, thiếu thốn trăm bề, chỉ bằng những thiết bị thô sơ, kết hợp với kiến thức, kinh nghiệm và sức người mài miết chèo. Vậy mà cha ông ta vẫn đi đến đích, đặt chủ quyền của Việt Nam giữa thăm thẳm trùng khơi mới thấy hết tầm nhìn chiến lược và khát vọng vươn xa bóng chày đến nhường nào...

Đầu bếp tàu 561 xào nấu khi tàu đang ra khơi.

Ảnh: MẠNH HOÀI NAM

Thượng úy Nguyễn Xuân Hoàn, Phó Thủy trưởng tàu 561 (bìa phải). Ảnh: MẠNH HOÀI NAM

tiêu chuẩn quốc tế IMO với thân tàu dài hơn 70m, rộng hơn 13m. Tàu có tải trọng hơn 1.500 tấn, chở được hơn 200 người và được trang bị máy móc, thiết bị hiện đại, tương đương một bệnh viện ở đất liền. Các khoang đều có điều hòa, tủ lạnh, ti vi kết nối truyền hình vệ tinh, hệ thống liên lạc hiện đại qua vệ tinh Vinasat và các phòng bệnh có hệ thống máy móc tiên tiến.

Tham quan buồng lái tàu 561, chúng tôi bất ngờ về mức độ hiện đại của con tàu này. Tàu 561 là con tàu hiện đại nhất do Việt Nam đóng, chịu được sóng từ cấp 8 đến cấp 10. Thượng úy Nguyễn Xuân Hoàn, Phó Thủy trưởng tàu 561 (Hải đội 411, Lữ đoàn 955, Vùng 4 Hải quân) năm nay 32 tuổi, từng có 6 năm tu nghiệp tại Trường đại học Hải quân Pie đại đế ở Liên bang Nga. Về đơn vị công tác và gắn bó với những chuyến tàu ra đảo xa từ năm 2020, anh bộc bạch: Chúng tôi luôn chấp hành nghiêm mệnh lệnh đi biển chờ các đoàn công tác và hàng hóa từ đất liền ra đảo cho cán bộ, chiến sĩ đang làm nhiệm vụ tại quần đảo Trường Sa, nhất là việc bảo quản lương thực, thực phẩm. Quà phải được quan tâm hàng đầu đảm bảo chất lượng tốt nhất khi đến tay bộ đội. Chúng tôi luôn coi mỗi cán bộ, chiến sĩ đang công tác ngoài đảo như người thân của mình.

“Các thủy thủ được đào tạo bài bản, đủ sức điều khiển, vận hành con tàu hiện đại, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới”, thượng úy

Nguyễn Xuân Hoàn cho biết thêm.

Từ buồng lái trên cao đi xuống, chúng tôi tận mắt thấy tàu “bệnh viện di động” 561 trên biển Đông. Ở khoang bệnh viện có đầy đủ các phòng chức năng như phòng khám, hồi sức cấp cứu, phòng siêu âm, phòng mổ, các phòng chuyên khoa... với gần 20 giường bệnh. Buồng giám áp là một trong những buồng hiện đại nhất để điều trị các bệnh liên quan đến những bệnh lý nặng. Đặc biệt, ở phòng siêu âm có trang bị hệ thống hội chẩn trực tuyến thông qua hệ thống truyền dữ liệu hình ảnh qua vệ tinh với Bệnh viện Quân y 175. Trang thiết bị, vật tư y tế trên tàu được nhập từ các nước tiên tiến, như máy siêu âm màu 4 chiều, máy đo điện tim, xét nghiệm sinh hóa.

Trên tàu 561, giữa đêm tối, con tàu rẽ sóng lao nhanh về phía trước, chúng tôi nghĩ về những con thuyền nhỏ của Hải đội Hoàng Sa, Trường Sa mấy trăm năm trước mà hết sức cảm phục tinh thần quả cảm của các bậc tiền nhân. Ra đảo bằng thuyền nhỏ, thiếu thốn trăm bề, chỉ bằng những thiết bị thô sơ, kết hợp với kiến thức, kinh nghiệm và sức người mài miết chèo. Vậy mà cha ông ta vẫn đi đến đích, đặt chủ quyền của Việt Nam giữa thăm thẳm trùng khơi mới thấy hết tầm nhìn chiến lược và khát vọng vươn xa bóng chày đến nhường nào. Còn với thế hệ thủy thủ hôm nay đã khác, họ được đào tạo bài bản, có kiến thức khoa học để vận hành những con tàu hiện đại. □

KỶ NIỆM 50 NĂM NGÀY GIẢI PHÓNG TỈNH PHÚ YÊN (1/4/1975-1/4/2025) VÀ GIẢI PHÓNG MIỀN NAM, THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC (30/4/1975-30/4/2025)

Quê hương kết nghĩa Hải Dương miền ngày PHÚ YÊN GIẢI PHÓNG

50 năm trước, sau khi TX Tuy Hòa và tỉnh Phú Yên hoàn toàn giải phóng, tin chiến thắng bay nhanh đến khắp mọi miền của Tổ quốc. Tại tỉnh Hải Dương (sáp nhập hai tỉnh Hải Dương và Hưng Yên), tối 2/4/1975, hơn 1.000 cán bộ và Nhân dân TX Hải Dương tổ chức mít tinh mừng chiến thắng vang dội của miền Nam anh hùng, tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa kết nghĩa.

Báo Hải Hưng - Cơ quan của Đảng bộ Đảng Lao động Việt Nam tỉnh Hải Hưng, mỗi tuần ra hai kỳ vào thứ tư và thứ bảy; trong số báo 745, ra ngày thứ bảy (5/4/1975) đã dành phần lớn diện tích để thông tin về sự kiện lịch sử này.

Mít tinh trọng thể

Ngay trang nhất, Báo Hải Hưng trang trọng đưa tin: “Giải phóng hoàn toàn tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa” và “Mít tinh mừng tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa hoàn toàn giải phóng”.

Bản tin viết: “Chiến thắng to lớn từ miền Nam anh hùng liên tiếp vọng về đang làm nức lòng toàn thể nhân dân, chiến sĩ và cán bộ Hải Hưng. Trong các xí nghiệp, công trường, đơn vị bộ đội và trên đồng ruộng... đang đẩy lên phong trào thi đua lao động sôi nổi, hòa nhịp với miền Nam.”

Tối 2/4, sau khi nghe Đài Tiếng nói Việt Nam báo tin: Tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa được hoàn toàn giải phóng, hơn 1.000 cán bộ và nhân dân TX Hải Dương đã phấn khởi họp mít tinh mừng chiến thắng vang dội của miền Nam anh hùng, tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa kết nghĩa; tiêu diệt rất nhiều địch, hàng chục quận lỵ và chi khu quân sự, trong đó có tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa kết nghĩa.

Mọi người đều chăm chú và hết sức phấn khởi theo dõi chiến công oanh liệt của quân và dân miền Nam trong đợt tiến công và nổi dậy, trừng trị đích đáng hành động phá hoại Hiệp định Pa-ri của tập đoàn Nguyễn Văn Thiệu. Chưa đầy một tháng, nhân dân và các lực lượng vũ trang giải phóng miền Nam đã tấn công mãnh liệt quân địch ở Tây Nguyên, Quảng Trị, Thừa Thiên - Huế, đến đồng bằng Trung Bộ, Nam Trung Bộ, Đông Nam Bộ và đồng bằng Sông Cửu Long, giải phóng hoàn toàn 15 tỉnh, 3 thành phố, hàng chục quận lỵ và chi khu quân sự, trong đó có tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa kết nghĩa; tiêu diệt rất nhiều địch, hàng chục quận lỵ và chi khu quân sự, trong đó có tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa kết nghĩa.

Cuộc mít tinh đã nhất trí thông qua hai bức thư gửi Mặt trận dân tộc giải phóng và UBND cách mạng, quân và dân tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa ruột thịt, bày tỏ niềm vui mừng phấn khởi của mình, và hứa thi đua đẩy mạnh phong trào lao động, sản xuất và tiết kiệm, thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội Tỉnh đảng bộ Hải Hưng lần thứ nhất, hoàn thành toàn diện và vượt

mức kế hoạch nhà nước năm 1975, hết lòng chi viện sức người, sức của cho miền Nam ruột thịt, tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa kết nghĩa, góp phần xứng đáng vào sự nghiệp giải phóng dân tộc, mau chóng thống nhất Tổ quốc, cho đồng bào hai miền Nam Bắc, hai tỉnh Phú Yên - Hải Hưng, hai thị xã Hải Dương - Tuy Hòa mau chóng sum họp một nhà”.

Cũng trên trang nhất số báo đặc biệt này còn có bài xã luận: “Nhiệt liệt chào mừng tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa kết nghĩa hoàn toàn giải phóng”.

Bài viết khẳng định: Thắng lợi vĩ đại của Phú Yên là kết quả của quá trình đấu tranh cách mạng kiên cường bất khuất liên tục từ những năm 1930-1931 cho đến hôm nay. Trong kháng chiến chống Pháp, Phú Yên đã góp phần tích cực làm thất bại chiến dịch Át-lăng, phối hợp với chiến thắng Điện Biên Phủ. Trong cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước, Phú Yên khởi sớm nhất miền Nam, đấu tranh chính trị và vũ trang rất quyết liệt. Quân và dân tỉnh Phú Yên đã bẻ gãy “một mũi tên” trong chiến dịch “5 mũi tên” của địch, rồi lập công xuất sắc ở Tuy Hòa, Tuy An, Sông Cầu, Củng Sơn... trong các cuộc tiến công và nổi dậy xuân Mậu Thân và năm 1972, tiêu diệt hàng nghìn tên Mỹ, ngụy, liên tiếp làm thất bại âm mưu “bình định” của địch sau khi có Hiệp định Pa-ri, quân và dân Phú Yên đã kiên quyết chống Mỹ, Thiệu lần chiếm, phá hoại hòa bình.

Trong cuộc tổng tấn công và nổi dậy hiện nay của quân và dân miền Nam anh hùng, Phú Yên đã phát huy sức mạnh tại chỗ, phối hợp với lực lượng vũ trang tiến lên giành thắng lợi quyết định. Chỉ trong vòng một tuần lễ quân và dân Phú Yên đã lần lượt đánh chiếm và làm chủ các chi khu quân sự, quận lỵ, nhanh chóng giải phóng tỉnh lỵ Tuy Hòa và toàn tỉnh, tiêu diệt nhiều sinh lực địch, thu nhiều vũ khí, vận động nhiều binh sĩ, nhân viên ngụy quyền diệt ác ôn mang vũ khí, tài liệu trở về với cách mạng...

đợt tiến công và nổi dậy, trừng trị đích đáng hành động phá hoại Hiệp định Pa-ri của tập đoàn Nguyễn Văn Thiệu. Chưa đầy một tháng, nhân dân và các lực lượng vũ trang giải phóng miền Nam đã tấn công mãnh liệt quân địch ở Tây Nguyên, Quảng Trị, Thừa Thiên - Huế, đến đồng bằng Trung Bộ, Nam Trung Bộ, Đông Nam Bộ và đồng bằng Sông Cửu Long, giải phóng hoàn toàn 15 tỉnh, 3 thành phố, hàng chục quận lỵ và chi khu quân sự, trong đó có tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa kết nghĩa; tiêu diệt rất nhiều địch, hàng chục quận lỵ và chi khu quân sự, trong đó có tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa kết nghĩa.

Mít tinh mừng tỉnh Phú Yên và thị xã Tuy Hòa hoàn toàn giải phóng

CHIẾN thắng to lớn từ miền Nam anh hùng liên tiếp vọng về đang làm nức lòng toàn thể nhân dân, chiến sĩ và cán bộ Hải Hưng. Trong các xí nghiệp, công trường, đơn vị bộ đội và trên đồng ruộng... đang đẩy lên phong trào thi đua lao động sôi nổi, hòa nhịp với miền Nam.

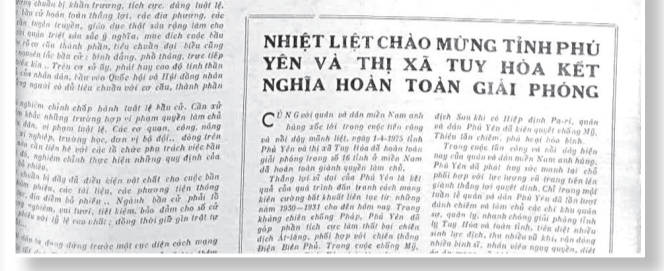
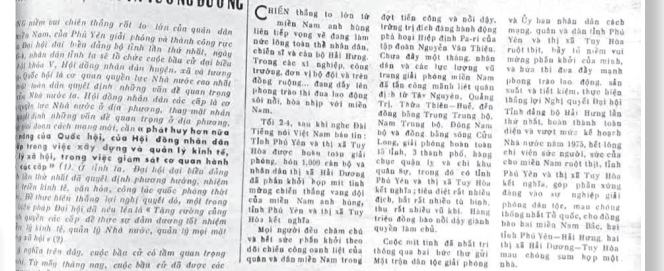
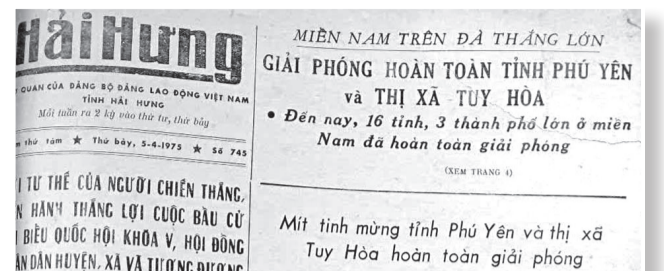
Tối 2/4, sau khi nghe Đài Tiếng nói Việt Nam báo tin: Tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa được hoàn toàn giải phóng, hơn 1.000 cán bộ và nhân dân TX Hải Dương đã phấn khởi họp mít tinh mừng chiến thắng vang dội của miền Nam anh hùng, tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa kết nghĩa; tiêu diệt rất nhiều địch, hàng chục quận lỵ và chi khu quân sự, trong đó có tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa kết nghĩa.

Mọi người đều chăm chú và hết sức phấn khởi theo dõi chiến công oanh liệt của quân và dân miền Nam trong đợt tiến công và nổi dậy, trừng trị đích đáng hành động phá hoại Hiệp định Pa-ri của tập đoàn Nguyễn Văn Thiệu. Chưa đầy một tháng, nhân dân và các lực lượng vũ trang giải phóng miền Nam đã tấn công mãnh liệt quân địch ở Tây Nguyên, Quảng Trị, Thừa Thiên - Huế, đến đồng bằng Trung Bộ, Nam Trung Bộ, Đông Nam Bộ và đồng bằng Sông Cửu Long, giải phóng hoàn toàn 15 tỉnh, 3 thành phố, hàng chục quận lỵ và chi khu quân sự, trong đó có tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa kết nghĩa; tiêu diệt rất nhiều địch, hàng chục quận lỵ và chi khu quân sự, trong đó có tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa kết nghĩa.

Cuộc mít tinh đã nhất trí thông qua hai bức thư gửi Mặt trận dân tộc giải phóng và UBND cách mạng, quân và dân tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa ruột thịt, bày tỏ niềm vui mừng phấn khởi của mình, và hứa thi đua đẩy mạnh phong trào lao động, sản xuất và tiết kiệm, thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội Tỉnh đảng bộ Hải Hưng lần thứ nhất, hoàn thành toàn diện và vượt

đạt tiến công và nổi dậy, trừng trị đích đáng hành động phá hoại Hiệp định Pa-ri của tập đoàn Nguyễn Văn Thiệu. Chưa đầy một tháng, nhân dân và các lực lượng vũ trang giải phóng miền Nam đã tấn công mãnh liệt quân địch ở Tây Nguyên, Quảng Trị, Thừa Thiên - Huế, đến đồng bằng Trung Bộ, Nam Trung Bộ, Đông Nam Bộ và đồng bằng Sông Cửu Long, giải phóng hoàn toàn 15 tỉnh, 3 thành phố, hàng chục quận lỵ và chi khu quân sự, trong đó có tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa kết nghĩa; tiêu diệt rất nhiều địch, hàng chục quận lỵ và chi khu quân sự, trong đó có tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa kết nghĩa.

đạt tiến công và nổi dậy, trừng trị đích đáng hành động phá hoại Hiệp định Pa-ri của tập đoàn Nguyễn Văn Thiệu. Chưa đầy một tháng, nhân dân và các lực lượng vũ trang giải phóng miền Nam đã tấn công mãnh liệt quân địch ở Tây Nguyên, Quảng Trị, Thừa Thiên - Huế, đến đồng bằng Trung Bộ, Nam Trung Bộ, Đông Nam Bộ và đồng bằng Sông Cửu Long, giải phóng hoàn toàn 15 tỉnh, 3 thành phố, hàng chục quận lỵ và chi khu quân sự, trong đó có tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa kết nghĩa; tiêu diệt rất nhiều địch, hàng chục quận lỵ và chi khu quân sự, trong đó có tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa kết nghĩa.

Ngay trang nhất, Báo Hải Hưng trang trọng đưa tin: “Giải phóng hoàn toàn tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa” và “Mít tinh mừng tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa hoàn toàn giải phóng”.

Điện mừng của Ủy ban MTTQ tỉnh Hải Hưng

Được tin tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa đã giải phóng, ngày 2/4/1975, Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh Hải Hưng cũng đã gửi điện mừng. Toàn văn điện mừng cũng được đăng trang trọng ngay đầu trang 4 của số báo đặc biệt này.

“Kính gửi: Ủy ban Mặt trận dân tộc giải phóng và toàn thể đồng bào tỉnh Phú Yên kết nghĩa.

Thưa các đồng chí và đồng bào Phú Yên thân mến!

Từ mấy tuần nay, giương cao ngọn cờ độc lập dân chủ, các chiến sĩ và đồng bào miền Nam đã nổi dậy và tiến công đều khắp giành những thắng lợi to lớn, giải phóng hàng chục tỉnh và vùng Tây Nguyên rộng lớn, quét phẳng bộ máy kim kẹp của địch, liên tục giáng trả những đòn chí mạng, trừng trị đích đáng bè lũ Mỹ - Thiệu phá hoại Hiệp định Pa-ri.

Tối 2/4, sau khi nghe Đài Tiếng nói Việt Nam báo tin: Tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa được hoàn toàn giải phóng, hơn 1.000 cán bộ và nhân dân TX Hải Dương đã phấn khởi họp mít tinh mừng chiến thắng vang dội của miền Nam anh hùng, tỉnh Phú Yên và TX Tuy Hòa kết nghĩa.

Hòa nhịp cùng với quân và dân toàn miền Nam, các chiến sĩ và đồng bào Phú Yên đã tiến công và nổi dậy mãnh liệt, giải phóng hoàn toàn TX Tuy Hòa và toàn tỉnh, bắt nhiều tù binh, thu nhiều vũ khí của địch.

Vừa tới hôm trưa Đại hội Tỉnh đảng bộ chúng tôi đã kết thúc tốt đẹp, thì sáng hôm nay được tin tỉnh Phú Yên anh em được giải phóng, vô cùng phấn khởi và tự hào trước những thắng lợi dồn dập của miền Nam anh hùng và đồng bào Phú Yên kết nghĩa. Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh Hải Hưng thay mặt các tầng lớp nhân dân trong tỉnh xin gửi tới Ủy ban Mặt trận dân tộc giải phóng, các chiến sĩ và đồng bào Phú Yên ruột thịt lời chào mừng nhiệt liệt và thắm thiết nhất. Chúc các đồng chí và đồng bào tiếp tục tiến công giành nhiều thắng lợi mới.

Nhân dân Hải Hưng chúng tôi nguyện ra sức thi đua lao động sản xuất, cần kiệm xây dựng CNXH, tích cực thực hiện các nhiệm vụ do Nghị quyết Đại hội Tỉnh đảng bộ lần thứ nhất vừa qua; quyết sát cánh cùng bà con trong đó nhanh chóng hàn vết thương chiến tranh, ổn định đời sống, góp phần hoàn thành sự nghiệp độc lập dân chủ ở miền Nam tiến tới thống nhất Tổ quốc.

Thay mặt Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh Hải Hưng, Chủ tịch Nguyễn Vĩnh”.

Ngoài ra, trên trang 3 số báo đặc biệt ra ngày 5/4/1975 này, Báo Hải Hưng còn giới thiệu sơ lược về tỉnh Phú Yên với những nội dung chính: Thiên nhiên giàu, đẹp; Một vài sự kiện lịch sử; Thành tích trong chống Mỹ, cứu nước...

XUÂN HIẾU (tổng hợp)

BÍCH DUYÊN

Theo nước xuôi dòng

Lạc trôi lấy bối cảnh hậu tận thế, nơi thế gian ngập trong biển nước khi một cơn lũ bất ngờ ập đến. Loài người không còn, chỉ còn những tàn tích hoang tàn, đổ nát và những con vật không nơi nương tựa phải bắt đầu một hành trình sinh tồn trong thảm họa.

Tình huống bộ phim đặt ra rất kịch tính: nước không ngừng dâng lên, mọi nơi trú ngụ quen thuộc đều không còn an toàn, và chiếc thuyền là phao cứu sinh duy nhất. Đó là lý do mà mèo, chó, chim ăn rắn, vượn cáo và chuột lang nước phải cùng leo lên một chiếc thuyền. Chiếc thuyền nhỏ là không gian không hề thoải mái vì khác biệt về tập tính giữa các loài là rất lớn: mèo luôn hoài nghi, cảnh giác, thích sống một mình, có nghị lực; chó vô tư, sôi nổi, thích vui chơi; vượn cáo tham lam, thích tích trữ, có phần phù phiếm; chuột lang nước bình thản, tốt bụng, bao dung; chim mạnh mẽ, quyết đoán, thông minh. Nhưng nó là vùng an toàn đối với tất cả, rơi ra khỏi thuyền gần như là không còn đường sống. Thế nên, dù muốn hay không, những con vật khác loài phải cùng trôi theo dòng nước trên chiếc thuyền nhỏ ấy.

Con lũ lớn, có thể là cơn đại hồng thủy, nhưng cũng có thể là một ẩn dụ về mọi tai ương, biến cố hay hiểm họa mà bất kỳ ai trong chúng ta đều có nguy cơ đối mặt trong đời. Nó ập đến bất ngờ như dòng nước cuộn cuộn đổ từ thượng ngàn xuống vùng trũng, không thể đương đầu ngăn cản, cũng không thể neo bám vào vùng an toàn bấy lâu. Chú mèo đen thay vì nhảy lên chiếc thuyền khi lần đầu tiên thấy nó, đã quay về ngôi nhà hoang tàn, liên tục leo lên những vị trí cao hơn với hy vọng được an toàn. Nhưng cuối cùng, bức tượng mèo cao nhất cũng bị nhấn chìm. Chú phải lên thuyền, dù đầy dè dặt. Vượn cáo cũng vậy, dù yêu thích đồng đồ mình tích trữ bao nhiêu đi chăng nữa, nó vẫn phải lên thuyền. Để tồn tại, buông bỏ những điều mình yêu thích và gắn bó, theo nước xuôi dòng là lựa chọn duy nhất.

Hòa hợp để sinh tồn

Dù chú mèo đen luôn hướng về nơi có các hàng cột cao ngất trời như thể đó là một địa đàng mới hậu tận thế, dù chú và chú chim ăn rắn đã cùng nhau lèo lái con thuyền đi về nơi đó, mọi việc đều không dễ dàng vì dòng nước luôn ẩn chứa nhiều bất trắc. Sóng to gió lớn, mèo đen bị rút xuống nước. Lênh đênh giữa biển nước mênh mông, thức ăn không dễ tìm thấy. Ngay cả khi nước rút, chiếc thuyền treo lơ lửng trên cây cao, dưới đó là đáy vực sâu thăm thẳm. Thuận theo dòng nước là lựa chọn duy nhất, nhưng như vậy chưa đủ để đưa tất cả vượt qua thử thách sinh tồn.

Lạc trôi (Flow) - thông điệp lớn về tinh thần hòa hợp

Một trong những chiến thắng vang dội, đầy bất ngờ nhất trong cuộc đua giành tượng vàng Oscar 2025 chính là chiến thắng của bộ phim hoạt hình *Flow* (tựa tiếng Việt: *Lạc trôi*) tại hạng mục Phim hoạt hình xuất sắc nhất. Bộ phim của đạo diễn Gints Zilbalodis đến từ đất nước Latvia đã vượt qua các đối thủ nặng ký của các hãng phim hoạt hình lớn như DreamWorks Animation, Disney-Pixar bởi chính câu chuyện giàu thông điệp và nghệ thuật kể chuyện đầy sáng tạo, hấp dẫn và lôi cuốn.

Tình huống buộc tất cả chúng phải chấp nhận chung sống với nhau, trong một không gian chật chội và chông chênh là chiếc thuyền nhỏ đang trôi theo dòng nước. Sự chật hẹp và thường xuyên chao nghiêng của chiếc thuyền khiến cho ngay cả khi mỗi thành viên muốn tìm kiếm một không gian riêng, khu trú vào thế giới của mình, như cách vượn cáo “giở tài sản” vào dưới khoang thuyền và nằm giữ nó, thì vẫn không tránh khỏi sự va chạm, tiếp xúc với những thành viên còn lại. Tìm một thế giới riêng cho cái tôi của mình trong một bối cảnh tai ương như thế này là điều không thể. Không những vậy, sự khác biệt về tập tính cũng là nguyên nhân gây ra xung đột: chim ăn rắn đã thắng thừng từ chối yêu cầu vui chơi của chú chó, vượn cáo giận dữ khi quả cầu yêu thích bị đá rơi xuống nước... Song mọi xung đột, mâu thuẫn đều phải được tìm cách giải quyết cùng trên một con thuyền.

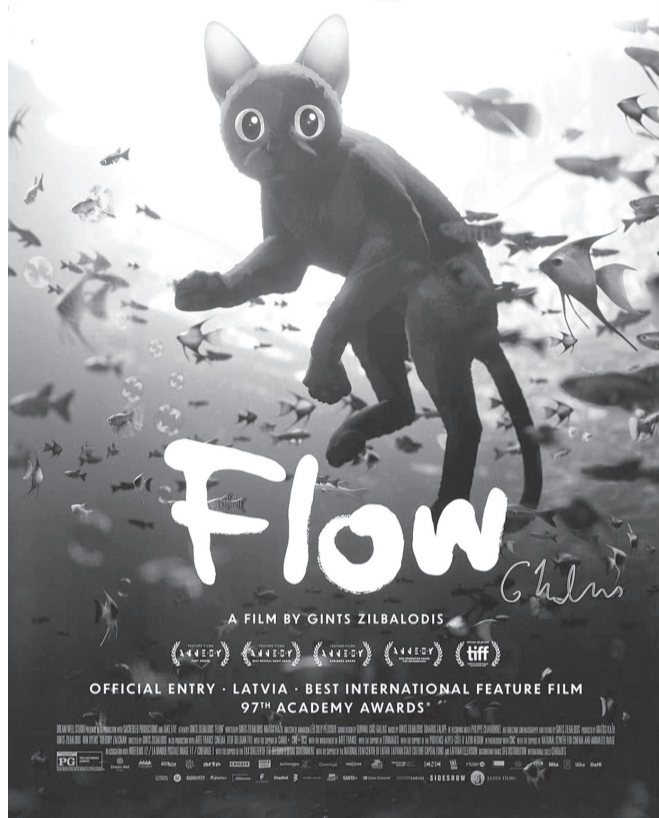
Mèo, vượn cáo, chim ăn rắn, chuột lang nước và chó - giờ đây không phải là những cá thể đơn lẻ, mà đã trở thành một thành viên trong một tập thể mới. Sau những xung đột, mỗi thành viên đều học được cách hòa hợp thông qua việc kiểm soát cái tôi, bớt đi sự vị kỷ và mở rộng sự vị tha. Chú mèo

“A WONDROUS TRIUMPH.”
CHRISTIAN BLAUVELL,
IndieWire

FESTIVAL DE CANNES
OFFICIAL SELECTION
UN CERTAIN REGARD

“SIMPLY STUNNING.”
DAVID FEAR,
RollingStone

“A JOY TO EXPERIENCE.”
DAVID ROONEY, *TheHill*

Poster phim *Lạc trôi (Flow)*. Nguồn: Internet

đen đã bắt cá cho các thành viên còn lại trong đoàn. Vượn cáo đã chọn đi cùng mèo thay vì ở lại cùng đồng loại. Chú chó vô tư ham chơi cũng chọn ở lại cùng mèo, vượn cáo để cứu chuột lang nước thay vì chạy với những chú chó khác đuổi theo một con thỏ. Sự thay đổi của các nhân vật từ xa cách đến gắn kết, từ xung đột đến hòa hợp đã cho thấy rằng, để có thể đương đầu hay đối diện với mọi sóng gió, không phải chỉ cần có sức mạnh nội tâm để thuận theo dòng nước, mà cần có sự kết nối với những người xung quanh bằng cách tự điều chỉnh mình, xóa bỏ khoảng cách hay rào cản của sự khác biệt. Chính tinh thần hòa hợp đã tạo nên sức mạnh cho hành trình sinh tồn khi bị lạc trôi theo dòng nước.

Đạo diễn Gints Zilbalodis từng chia sẻ dự án *Lạc trôi* phản ánh trải nghiệm của anh: “Tôi muốn kể một câu chuyện về chính mình. Học cách làm việc cùng người khác, học cách tin tưởng người khác là điều mà *Lạc trôi* muốn truyền tải”. Song có lẽ sâu xa hơn, bộ phim muốn chuyển tải một cách mạnh mẽ thông điệp về tinh thần hòa hợp, bằng cách cho thấy sự chia rẽ giữa loài với loài, giữa người với người, giữa các dân tộc, cộng đồng, hay quốc gia không phải nằm ở sự khác biệt. Sự vị kỷ, chấp niệm cố hữu mới là nguyên nhân của bạo xung đột trên thế gian này.

Nghệ thuật của “không lời”

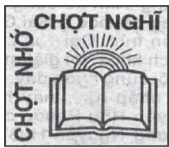
Với ngân sách 3,7 triệu USD - kém 54 lần kinh phí của *Inside Out 2* của Disney - Pixar, *Lạc trôi* đã thực sự truyền cảm hứng cho các nhà làm phim độc lập nhỏ lẻ khắp nơi trên thế giới khi nó cho thấy kinh phí hay công nghệ làm phim hiện đại tiên tiến nhất không phải là yếu tố quan trọng quyết định thành công của một bộ phim hoạt hình. Chính thông điệp sâu sắc, nhân văn và nghệ thuật kể chuyện sáng tạo, ấn tượng mới là những yếu tố cần đầu tư hơn cả.

Điểm đặc biệt nhất của *Lạc trôi* là kỹ thuật điện ảnh: “Show, don’t tell” (tạm dịch: Hãy tả, đừng kể). Bộ phim không có lời thoại. Ngôn ngữ giao tiếp giữa các loài là tiếng kêu của chúng. Sự bất đồng ngôn ngữ ngụ ý rằng đối thoại không phải là yếu tố quyết định sự thông hiểu. Chính sự kết nối về mặt cảm xúc trong cùng một hoàn cảnh mới giúp các thành viên trên chiếc thuyền hình thành và phát triển sự gắn bó thân thiết với nhau.

Không có lời thoại, ngôn ngữ của phim là âm thanh và hình ảnh. Liên tục thay đổi góc nhìn, toàn cảnh và cận cảnh, các khung cảnh trong phim khi thì khoáng đạt, bao la, choáng ngợp, khi gần gũi, sắc nét, chân thực. Những loài động vật trong phim được tạo hình đơn giản bằng những khối màu, nhấn mạnh vào động tác và biểu cảm hơn là chú trọng vào các chi tiết tả thực phức tạp, song chuyển động và biểu cảm vẫn mềm mại và sinh động. Âm thanh của cuộc sống như tiếng kêu của loài vật, tiếng nước, tiếng gió... kết hợp với phần âm nhạc giàu cảm xúc, đặc tả được sự bình lặng lẫn cao trào, kịch tính của câu chuyện đã góp phần “kể” câu chuyện theo cách đặc biệt nhất.

Lạc trôi chứa đựng tầng tầng lớp lớp các ẩn dụ đa nghĩa. Mỗi chi tiết xuất hiện đều ẩn chứa những bài học, thông điệp sâu xa. Cá voi tung hoành, tự do, phóng khoáng trong dòng nước mênh mông khi con lũ đến, từng tình cờ cứu vớt mèo đang sắp chìm xuống đáy nước sâu, đột ngột xuất hiện lại ở cuối phim, khi nước bất ngờ rút cạn, trong tình trạng thoi thóp khiến cho mèo không khỏi tiếc thương. Thì ra, sự phân biệt giữa tai ương hay phúc lành là không thể rạch ròi.

Bộ phim có cấu trúc vòng tròn. Mở đầu với hình ảnh đàn hươu rậm rạp băng qua vùng đất mèo đang cư ngụ, ngay sau đó là cơn lũ. Cuối phim, đàn hươu ấy lại tiếp tục xuất hiện, báo hiệu một con lũ khác sẽ xuất hiện. Chỉ có điều khác biệt, đầu phim, mèo hoảng loạn, ngơ ngác, đơn độc bao nhiêu thì cuối phim, mèo đã bình thản, tĩnh tại cùng với những người bạn đồng hành thân thiết của mình. Trải qua một hành trình sinh tử cùng nhau, mỗi cá thể đã có những biến chuyển rõ rệt. □

Chiếc gáo dừa ngày xưa

NGỌC LINH

Một chiều đến nhà bạn chơi, nhìn mấy chiếc bát làm bằng trái dừa khô được bày trên kệ tủ làm vật trang trí, tôi thích thú vô cùng. Khi đang dõi theo những chiếc bát, bạn đứng bên cạnh tôi thủ thủ, bạn đã cất công mua từ một xưởng làm đồ thủ công mỹ nghệ. Không dung lúc đó, lòng tôi dâng lên bao kỷ ức thật đẹp, hình ảnh chiếc gáo dừa thân thương lại ủa về.

Tôi sinh ra vào những năm cuối thập niên 80 của thế kỷ trước, tuy quê tôi không nổi tiếng bằng xứ dừa Bến Tre nhưng cây dừa đã quá quen thuộc với mọi người. Trong làng, nhà ai cũng có vài ba cây dừa ở cạnh bờ ao, hay trong vườn nhà như một người bạn tuổi thơ. Tôi còn nhớ rất rõ, đến mùa thu hoạch dừa, mỗi cây dừa ba tôi thường để lại bốn, năm quả thật già. Một số ba để chúng rụng xuống uơm giống cây con; số còn lại ba hái xuống, phần cơm dừa để mẹ làm dầu dừa, nước cốt dừa còn phần vỏ thì tách làm gáo.

Ở quê tôi hồi đó gáo dừa thông dụng lắm. Hồi đó người ta không sử dụng nhiều đồ nhựa như bây giờ, phần vì nghèo khó nên người dân tận tiện tự làm ra nhiều đồ vật như gáo dừa dùng múc nước hay thúng, mủng, dĩa, sàng được đan bằng tre. Hồi đó cũng chưa có giẻng khoan, nước máy, nhà nào cũng có một chiếc giẻng đào thật to. Khi nước được xách lên thau, chậu thì dùng gáo dừa để múc nước. Bên hiện nhà có chiếc lu sành hứng nước mưa, trên nắp lu, chiếc gáo dừa như một vật không thể tách rời, rất tiện lợi.

Kỷ ức của tôi đây ắp hình ảnh những chiếc gáo dừa mộc mạc, thân thương. Tôi nhớ cả cách ba tôi tỉ mỉ, cẩn thận làm ra chiếc gáo dừa như thế nào. Dừa hái xuống, ba lựa trái thật tròn trịa, cạo sạch phần xơ đến nhẵn thín.

Tất cả ba đều làm bằng đôi tay khéo léo, chẳng có máy móc hỗ trợ. Khi gáo dừa được làm sạch xơ thì đến công đoạn dùng dao nhọn khoét hai lỗ nhỏ để xiên tay cầm. Ba cũng nói rằng, công đoạn này phải tỉ mỉ, chính xác từng động tác. Nếu vội quá, gáo dừa sẽ xuất hiện đường nứt, như thế thì hỏng. Để tay cầm chắc theo thời gian, ba dùng dây kẽm siết lại hoặc một loại keo kết dính của thợ mộc để giữ cho chặt.

Nhớ những ngày mùa nóng nực, đi chơi đâu về sà vào lu nước mưa cầm chiếc gáo dừa múc nước uống thấy mát dạ, cơn khát tự tan biến lúc nào không hay. Mà thật lạ, không phải riêng tôi, hầu như ai cũng có cảm giác khi cầm gáo dừa múc nước uống thấy mát ngọt hơn khi dùng bát sứ, gáo nhựa hay cốc thủy tinh. Mẹ tôi nói chính chiếc gáo dừa cho ta cảm giác thân thuộc như vậy. Đó là khi nước mưa hòa quyện với mùi hương của gáo dừa, cảm giác như tất cả đang hòa với thiên nhiên làm một.

Ngoài làm gáo múc nước, những trái dừa khô ba tôi dùng để giữ nóng bình trà uống nước. Ba chọn trái dừa to tròn nhất, dùng cưa thợ mộc cưa ngang theo tỉ lệ vừa ý. Phần nhỏ phía trên dùng làm nắp, phần to phía dưới làm thân. Phần to phía dưới ba đẽo bằng phẳng để tránh chông chênh khi đặt trên bàn. Nhìn gáo dừa ba dùng ủ trà, coi bộ thế mà giữ nóng rất lâu, chẳng kém các bình làm bằng tre mây hay vải xốp.

Thật mừng khi gáo dừa bây giờ đã bước sang một trang mới. Nhiều nơi đã kịp khai thác, sáng tạo làm hàng mỹ nghệ xuất bán, làm đồ lưu niệm cho người nước ngoài. Gáo dừa được mang đi khắp thế giới với nhiều ý tưởng độc đáo như trang trí, làm tường ốp, đồ gia dụng... Mỗi lần nhìn quả dừa tôi lại nhớ đến những chiếc gáo dừa, một thời gắn bó một cách giản dị, thân thiện với bao thế hệ người dân các vùng quê. □

Câu chuyện chiến đấu ngoan cường trong âm thầm của những anh hùng

Đó là nội dung trong phim điện ảnh *Địa đạo: Mặt trời trong bóng tối* của đạo diễn Bùi Thạc Chuyên. Để viết kịch bản này, đạo diễn Bùi Thạc Chuyên đã dành nhiều thời gian trò chuyện với các cựu chiến sĩ du kích địa đạo Củ Chi, trong đó có Anh hùng LLVT nhân dân Tô Văn Đục.

Năm 1967, đồng chí Tô Văn Đục đang ở độ tuổi 25-26, dành cả tuổi trẻ kiên cường bám trụ với địa đạo Củ Chi mà như ông chia sẻ: “Ước mơ là được lên mặt đất uống trà trọn vẹn trong 15 phút thôi”.

Những diễn viên trẻ của phim *Địa đạo: Mặt trời trong bóng tối*, ở độ tuổi rục rờ nhất, đã có cơ hội thấy được sự khác biệt giữa khát vọng được ghi danh của thế hệ mình với sự cống hiến thầm lặng của thế hệ cha anh. Họ, những người trẻ luôn muốn tạo ra giá trị lớn, được điểm mặt gọi tên, nhận ra sự hy sinh vô danh, nhưng đóng góp to lớn vào chiến thắng chung của các chiến sĩ thời chiến.

Hình ảnh trong phim *Địa đạo: Mặt trời trong bóng tối*. Nguồn: Internet

Diễn viên Hằng Lamoon, trong vai Út Khờ, đã thốt lên: “Em thấy có những cống hiến rất âm thầm... nhưng đã đóng góp vào những thành công to lớn”. Những trang viết từ trái tim người lính, dù vô danh hay hiển danh, đều là những mảnh ghép tạo nên bức tranh hào hùng của lịch sử dân tộc. Phim *Địa đạo: Mặt trời trong bóng tối* đã góp phần giúp thế hệ trẻ hiểu và trân trọng điều đó.

Phim dự kiến khởi chiếu vào ngày 4/4 tới.

MỸ AN (giới thiệu)

Những trang viết từ trái tim người lính

Những nhân chứng lịch sử của thời kỳ đấu tranh chống thực dân Pháp. Điều họ mong muốn để lại cho đời không chỉ là thanh âm đã hiến dâng cho Tổ quốc mà còn cả những miền ký ức về miền quê của Anh hùng LLVT nhân dân Hồ Đắc Thạnh, nguyên Thuỵ viên tim người lính của CCB Nguyễn Đắc Tấn là một trong những nhân vật.

Cuốn sách *Nhớ và ghi lại* và *Trái tim người lính*. Ảnh: THIÊN LÝ

THIÊN LÝ

Hai tác phẩm này vừa được hai tác giả đặc biệt giới thiệu trong buổi tọa đàm kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng tỉnh Phú Yên (1/4/1975-1/4/2025) và Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30/4/1975-30/4/2025) tại Thư viện tỉnh trong không khí trang trọng và xúc động.

Trang sử hào hùng

Nhớ và ghi lại là hồi ký thâm trầm suy tư của Anh hùng LLVT nhân dân Hồ Đắc Thạnh, vị thuyền trưởng kiên cường của những chuyến tàu Không số - dấu ấn sống động về một thời hoa lửa. Không chỉ tái hiện những tháng ngày sinh tử giữa trùng khơi bão tố, tác phẩm còn gửi gắm những suy ngẫm lặng thầm về lòng yêu nước và sự hy sinh của những con người “rạch biển Đông” để giữ vẹn hình hài Tổ quốc.

Với 300 trang, cuốn sách được Nhà xuất bản Văn học liên kết với Tạp chí Văn nghệ Quân đội phát hành năm 2024. Cuốn sách được chia thành hai phần chính: Phần đầu là những câu chuyện và hồi ký của chính Anh hùng LLVT nhân dân Hồ Đắc Thạnh, kể về những chuyến đi gian nan trên đường Hồ Chí Minh trên biển; phần thứ hai là các bài viết của nhiều tác giả khác, nhằm tôn vinh và khắc họa sự cống hiến của ông cho độc lập. Ngoài ra, cuốn sách còn giới thiệu một số bài thơ do chính ông sáng tác như một cách để ghi dấu ấn ký ức và tri ân đồng đội.

Viết *Nhớ và ghi lại* khi tuổi đã ngoài 90, anh hùng Hồ Đắc Thạnh không chỉ muốn ghi lại những trải nghiệm cá nhân mà còn gửi gắm thông điệp lớn lao đến thế hệ trẻ về giá trị của sự hy sinh và lòng dũng cảm. Cuốn sách không đơn thuần là hồi ký cá nhân mà còn là một phần lịch sử của dân tộc. Tác phẩm cũng là một lời nhắc nhở đầy đanh thép: *Hòa bình không tự nhiên mà có, mà được đánh đổi bằng cả máu, nước mắt, bằng những cuộc đời chưa kịp sống trọn vẹn.*

Tại buổi tọa đàm, Anh hùng LLVT nhân dân Hồ Đắc Thạnh tâm sự: “Những tháng ngày trên con tàu vận chuyển vũ khí, cùng đồng đội vượt sóng biển Đông, nay đã trở thành kỷ ức không phai mờ. Tình cảm đồng chí, đồng đội, nghĩa quân dân sâu nặng vẫn vẹn nguyên trong tâm khảm. Ý định ghi lại những kỷ niệm ấy đã nhiều lần ấp ủ nhưng mãi chưa thành hiện thực. Cho đến một ngày, Thủ tướng Phạm Minh Chính về thăm và thắp hương tại Khu di tích lịch sử cấp quốc gia Bến tàu Không số Vũng Rô. Thủ tướng nhấn nhủ

Viết vời lính

dân và đế quốc đã không còn
xuân hay những phần cơ thể
tốt thời hoa lửa. Nhớ và ghi lại
trường tàu Không số và Trái
miền ký ức ấy.

Anh hùng LLVT nhân dân Hồ Đắc Thạnh, nguyên Trưởng tàu Không số và CCB Nguyễn Đắc Tấn chia sẻ về hai cuốn sách tại buổi tọa đàm. Ảnh: THIÊN LÝ

rằng: “Bác phải cố nhớ và ghi lại những gì mà đoàn tàu Không số vận chuyển vũ khí chi viện cho chiến trường miền Nam trong kháng chiến chống Mỹ, cứu nước, đặc biệt tại bến Vũng Rô này. Nếu chậm trễ thì thế hệ con cháu mai sau sẽ không hiểu được thế hệ cha ông các cháu đã đánh giặc giành lại độc lập tự do thống nhất nước nhà như thế nào và lịch sử nước nhà sẽ có một khoảng trống”. Lời ấy như ngọn lửa, thắp sáng niềm cảm hứng, thôi thúc tôi viết nên những dòng hồi ức về những ngày lửa đạn, về những hy sinh anh dũng, để lịch sử không bị lãng quên. Mỗi câu chữ, mỗi ký ức đều là minh chứng cho ý chí quật cường, lòng yêu nước nồng nàn của thế hệ cha ông”.

Nếu *Nhớ và ghi lại* là câu chuyện về những con tàu Không số lặng lẽ ra khơi, mang theo sứ mệnh lịch sử, thì *Trái tim người lính* của CCB Nguyễn Đắc Tấn lại là một bản trường ca đa góc cạnh về người lính trên chiến trường, trong đời thường. Đây không chỉ là câu chuyện của riêng tác giả mà là câu chuyện của cả một thế hệ, của những con người đã dám sống, dám chiến đấu và dám hy sinh vì một Việt Nam độc lập, tự do.

Với 216 trang, tác phẩm *Trái tim người lính* không chỉ thuật lại những trận đánh mà còn tái hiện chân thực hình ảnh người lính Bộ đội Cụ Hồ. Họ là biểu tượng của một dân tộc quả cảm, nơi từng giọt máu đổ xuống không chỉ để giành lấy độc lập mà còn để khẳng định khát vọng tự do, để mai sau có quyền sống và mơ ước.

Hai cuốn sách, hai cách kể chuyện khác nhau nhưng cùng chung một sợi dây kết nối. Đó là ký ức, là lòng biết ơn, là trách nhiệm của chúng ta hôm nay trong việc ghi nhớ và lan tỏa những giá trị ấy đến các thế hệ mai sau.

Phó Giám đốc phụ trách Thư viện tỉnh Võ Thị Nguyễn Huệ

Trái tim người lính không đi theo một bố cục chương mục truyền thống mà là tập hợp những bài viết chân thực, giàu cảm xúc của tác giả về những kỷ niệm không thể phai nhòa trong cuộc đời người lính. Tác phẩm mở đầu bằng *Từ làng quê ra đi*, nơi những chàng trai trẻ của Hòa Đồng tạm biệt mái nhà thân thuộc để khoác lên mình bộ quân phục, mang theo niềm tin mãnh liệt vào ngày chiến thắng. Họ ra đi không chỉ với vũ khí trên vai mà còn với trái tim nhiệt huyết, với tình yêu quê hương sâu sắc và sự kiên định trước mọi thử thách.

Tiếp nối dòng chảy ký ức, các bài viết: *Hai lần gặp Bác, Theo dấu chân Sư đoàn 305, Đại tướng Võ Nguyên Giáp sống mãi với mùa xuân dân tộc, Chiếc khăn chung thủy, Mối tình trên mảnh đất Triệu Voi hay Ma Zung đi xem hội chợ đã hun đúc nên chiều sâu văn hóa và hình thành Trái tim người lính* - một trái tim luôn mãnh liệt nhịp đập yêu thương, nghĩa tình và trung thành tuyệt đối với Tổ quốc.

CCB Nguyễn Đắc Tấn thổ lộ: “Lòng tôi luôn quấn quýt nhớ về những hy sinh, những mất mát, những người con ưu tú ngã xuống, những CCB mang thương tích, những người mẹ tảo tần chờ con mãi không về... Tất cả như khắc sâu vào tâm khảm. Tôi thầm ước nguyện phải làm điều gì đó để thế hệ mai sau ghi nhớ công ơn, trân trọng sự hy sinh cao cả ấy, hun đúc lòng yêu nước. Và rồi, cuốn truyện ký *Trái tim người lính* ra đời như một lời tri ân sâu sắc”.

Bồi đắp tình yêu quê hương

Lắng nghe câu chuyện xúc động của các tác giả, lòng các em học sinh Trường THPT chuyên Lương Văn Chánh tràn đầy cảm xúc. “Qua lời kể của hai bác, chúng cháu càng thấu hiểu sâu sắc giá trị của hòa bình và hạnh phúc hôm nay. Cuộc sống yên bình, đất nước thống nhất là kết quả của biết bao hy sinh, mồ hôi, nước mắt và cả máu xương của thế hệ các bác, các bậc tiền bối cách mạng. Họ đã không tiếc tuổi thanh xuân, hiến dâng cả cuộc đời mình cho sự nghiệp giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước. Những hy sinh thầm lặng ấy, những câu chuyện về lòng dũng cảm, tinh thần đoàn kết, ý chí kiên cường của các anh hùng dân tộc, đã trở thành bài học quý giá, truyền cảm hứng cho thế hệ trẻ chúng cháu. Chúng cháu nguyện nỗ lực học tập, rèn luyện, trau dồi đạo đức, tích cực đóng góp sức mình vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Chúng cháu nguyện xứng đáng với sự hy sinh to lớn của các thế hệ đi trước, để tiếp nối truyền thống anh hùng, xây dựng đất nước ngày càng giàu mạnh, văn minh. Những trang viết từ trái tim người lính sẽ mãi là nguồn sáng soi đường cho chúng cháu trên con đường phía trước”, em Trần Thiên Triệu nói.

Bà Võ Thị Nguyễn Huệ, Phó Giám đốc phụ trách Thư viện tỉnh - đại diện đơn vị tổ chức nhìn nhận: Cuốn sách *Nhớ và ghi lại* của Anh hùng LLVT nhân dân Hồ Đắc Thạnh, nguyên Trưởng tàu Không số là một hành trình ký ức được viết nên bằng tất cả sự chân thành và trân trọng. Cuốn sách không chỉ giúp độc giả nhìn lại những câu chuyện của một thời đã qua, mà còn là lời nhắc nhở rằng mỗi ký ức, mỗi trang viết đều mang trong mình sứ mệnh gìn giữ và truyền tải những giá trị không thể phai mờ theo thời gian. Trong khi đó, cuốn sách *Trái tim người lính* của CCB Nguyễn Đắc Tấn là tiếng nói của những con người đã đi qua những tháng năm gian khó, mang trong mình lý tưởng, lòng quả cảm và cả những tâm tư sâu kín của một người lính - những điều không dễ dàng nói ra, rất đáng được lắng nghe và trân trọng.

“Hai cuốn sách, hai cách kể chuyện khác nhau nhưng cùng chung một sợi dây kết nối. Đó là ký ức, là lòng biết ơn, là trách nhiệm của chúng ta hôm nay trong việc ghi nhớ và lan tỏa những giá trị ấy đến các thế hệ mai sau. Chính vì vậy, buổi tọa đàm là cơ hội để chúng ta lắng

Địu dàng tháng ba

THU TRÂM

Tháng ba hoa gạo trở bông
Nhuộm màu đỏ thắm cánh đồng phía xa
Gió đưa hương gạo về nhà
Thơm cùng hương lúa đậm đà tình quê

Tháng ba xanh ngát triền đê
Tùng đàn cò trắng tìm về cỏ gianh
Chim chuyền riu rít trên cành
Trao lời tình tự... để dành mùa sau

Tháng ba bắt chợt qua mau
Mùa xuân chưa kịp chào nhau... vội vàng
Hương mùa gọi nắng ghé sang
Địu dàng ánh mắt... địu dàng tháng ba.

Hoa bưởi tháng ba. Ảnh: Internet

Ủn nóng ký ức

TRUNG PHONG

Hong vàng sợi nắng tháng ba
Dang tay nủu vị quê nhà nhớ mong
Thấy hương bưởi đã ủn nóng
Hoa gạo thấp lửa bến sông cuối làng

Nhớ con chào chuộc inh oang
Mặt bèo ngái ngủ in tàn bóng đêm
Ánh trăng loang loáng trước thềm
Cánh xoan rụng rớt tóc mềm em tôi

Vắng lời từ thưở xa xôi
Nàng Bân còn rét cho trời nhớ đông?
Sấm xuân thức lúa trở đồng
Cơm khoai mẹ độn ấm lòng ngày qua

Bao nhiêu vời vợi tháng ba
Ủn nóng ký ức cùng ta trở về.

nghe những câu chuyện hậu trường đầy xúc cảm từ các tác giả, những chia sẻ chân thành từ các nhà nghiên cứu và cả những cảm nhận sâu sắc từ độc giả. Hơn hết, đây cũng là dịp để thế hệ trẻ chúng ta cùng suy ngẫm: Điều gì đã làm nên sức mạnh của ký ức? Và chúng ta, với tư cách là những người tiếp nhận, có thể làm gì và lan tỏa những giá trị ấy!”, bà Huệ bày tỏ. □

BÍCH NHÂN

1 Nhận được tin bà ngoại mất, tôi lật đật thu xếp công việc chạy ra đón xe về liền. Cả đêm trên chuyến xe từ TP Hồ Chí Minh về quê, kỳ lạ là chẳng có cảm giác say xe đến hoa mắt chóng mặt như mọi lần. Có lẽ tâm trí không có chỗ cho những phiền toái vật vãnh, vì từ lúc được tin ngoại đã về miền mây trắng, đầu óc tôi không có bất cứ một ý niệm nào khác ngoài khuôn mặt hiền từ, nhiều nếp nhăn của ngoại.

Và giờ, tôi đang nhìn lần cuối khuôn mặt của người mà hồi nhỏ tôi vẫn gọi “mẹ ngoại” qua tấm kính. Lần trước ngoại vào phở trị bệnh, tôi lo lắng chạy vô thăm, ngoại dặn, mai một đủ tuổi trời ngoại đi nhớ đừng khóc. Nhân gian tí tí người, có bao người chạm đến tuổi trăm như ngoại đâu mà khóc. Những lời của ngoại vang lên trong tâm trí, khỏe mắt cay, tôi chom chớp để ngăn giọt nước lại. Nhưng vẫn không cầm được, một giọt nước ở đâu đó đã lăn trên má. Tôi để yên chứ không đưa tay gạt.

Mọi người có mặt lúc đó đều trang nghiêm khi một bác trong hội người cao tuổi của xã đọc điều văn tiễn ngoại - Bà mẹ Việt Nam anh hùng. Điều văn như cuốn phim ghi nhanh những việc làm tốt đẹp của ngoại khi còn tại thế.

2 Khi bà ngoại sinh cậu Út được mấy ngày thì ông ngoại bị giết. Ông là thầy giáo làng, dạy học dưới trời bom đạn. Bà ngoại chỉ biết chồng làm nghề dạy học. Nhưng không hiểu sao có một ngày ông bị Tây bắt đem vào tận núi giáp ranh tỉnh bạn, bắn và chôn tập thể. Cũng từ đó, ngoại biết ông ngoại bí mật hoạt động cách mạng. Chồng vội về trời giữa lúc cảnh nhà nheo nhóc mà đất nước vẫn chìm trong khói lửa tứ phương. Bà ngoại căng đáng một bầy con, tuy không thể ăn học đến nơi đến chốn nhưng không người con nào của ngoại mù chữ. Bà ngoại tính ít nói, quãng đời nhọc nhằn đùm bọc của mấy mẹ con chỉ nghe di Hai và mẹ kể lại chứ ngoại thì không đời nào hé răng. Nếu khen giỏi giang, ngoại sẽ bảo đàn bà thời chiến, mỗi người khô một kiểu chứ riêng gì mình...

Mẹ tôi là con kẻ út, lại lấy chồng gần nên từ nhỏ, chị em tôi được ngoại ẵm bồng, cho ăn, ru

Minh họa: PV

Căn hầm sau vườn nhà ngoại

ngủ... Tôi là đứa con út ếch, sinh ra sau giải phóng mấy năm. Đạn đó ba mẹ bận vào tận trong rừng, cùng khai phá vùng đất hoang cận rừng để lập thôn Tân Đạo nên đem tôi gửi hẳn nhà ngoại. Ở với ngoại sướng quá trời, chỉ việc chơi, ăn, ngủ và được dỗ dành. Nhà ngoại ở giữa cánh đồng, nguyên khu đất cao đó chỉ mỗi nhà ngoại nên vườn tược rộng rinh. Tôi mê tít khu vườn thiên đàng đó của ngoại. Trên khu vườn mây sào đất ruộng đó, ngoài hai cây dừa và một cây ôi, ngoại trồng thay phiên sắn, khoai, bắp, mấy hàng dưa leo. Tôi lẩn quẩn ngoài đó cả ngày. Rau trái vườn nhà, ngoại luôn ưu tiên cho con cháu ăn thoải mái. Nếu có đem ra chợ cũng cái kiêu vừa bán vừa cho - cây nhà lá vườn bán vui chứ nhiều nhỡ gì - ngoại nói. Luôn như vậy, ngoại hiền lành, thởi lởi. Gắn bó nhiều, thuộc mặt từng cọng cỏ chiếc lá vườn nhà ngoại nhưng mãi đến khi thành thiếu nữ tôi mới biết khu vườn ấy từng có tới hai chiếc hầm, ngoại che giấu cán bộ.

Lại nói, sau khi ông ngoại mất thì cậu Ba tôi cũng hy sinh trong một trận ném bom trong rừng. Tang chồng tang, đau tới chết đi sống lại nhưng ngoại rất ngoan cường. Di Hai kể, bà ngoại đào hầm che giấu tất cả bốn cán bộ. Mỗi hầm trú hai người, chừa lỗ thông gió kín đáo cỡ bằng ngón chân cái. Biết đó là việc làm nguy hiểm đến mất mạng, nhưng

khi biết chồng bị sát hại vì bí mật làm cách mạng, nổi đau mất chồng chưa kịp nguôi lại nhận được giấy báo tử của người con ở chiến trường thì trong lòng ngoại dâng lên ý nghĩ, chồng và con đều vì nghĩa lớn mà hy sinh. Bây giờ, những người cán bộ về làng cũng trong tình cảnh đối mặt mỗi ngày với cái chết, họ có chung lý tưởng với chồng, con lại đang gặp nguy hiểm, mình sao làm nỡ được, vậy là có hai chiếc hầm bí mật xuất hiện sau vườn. Bà ngoại từng kể với mẹ, để bảo đảm an toàn cho hai chiếc hầm đó, phía trên ngoại trồng sắn, bắp, chặt cây lá để nguy trang một cách tinh tế.

Có một lần, bà ngoại đã cận kề gang tấc với cái chết khi bị giặc bắt vì lý do có người báo tin ngoại đào hầm che giấu cán bộ. Hai người lính của phe kia đến nhà lục tung từng cái chén, ra vườn nhìn sắc lèm từng tấc đất nhưng không tìm ra bất cứ dấu vết nào. Dù vậy, bà ngoại vẫn bị hỏi cung, tra tấn tàn bạo. Bị đánh bầm dập nhưng ngoại vẫn kiên cường nói không. Đánh, tra nhiều lần nhưng nổi đau thể xác vẫn người phụ nữ đáng đáp nhỏ bé, nhiều lần vẫn thống nhất lời khai, không có thông tin gì khác ngoài những điều đã nói nên ngoại được thả về.

Hồi đó tôi trách mẹ sao giờ mới kể chuyện, mẹ nói tưởng hồi nhỏ cứ quanh quẩn ngoài khu

vườn đó chắc bà ngoại đã kể rồi, với lại chiến tranh là nổi đau, giờ qua rồi thì vui mừng vì con cái được hít thở không khí trong lành, thơm mùi hoa lá chứ không khét lẹt khói súng đạn như ngày xưa nên mẹ cũng muốn im lặng cho quá khứ ngủ yên. Với lại, nhiều khi những việc làm thiêng liêng cao cả nhưng bạ đâu kể đó nó lại hóa tầm thường.

3 Lúc làm lễ truy điệu, cậu Tư tôi, người con thứ của ngoại trang trọng bê chiếc khung lồng bằng phong tặng danh hiệu Bà mẹ Việt Nam anh hùng và cậu Út bê di ảnh ngoại đứng song song. Lúc một người hô lớn “giờ di quan chuẩn bị bắt đầu” thì mọi người nhìn thấy từ ngoài quốc lộ có một chiếc taxi từ từ dừng lại. Cửa xe mở, có hai người đàn ông mái đầu đã dớm trắng bước qua chiếc cầu bắc ngang mương lớn rồi sắp sải men theo bờ ruộng hướng thẳng về phía nhà ngoại.

Tôi nghĩ mình là người đầu tiên nhìn thấy, bụng bảo chắc bạn bè của mấy cậu đến viếng ngoại. Nhưng nhìn những bước chân như đi trên con đường quen thuộc, như những đứa con xa quê về lại ngôi nhà của chính mình của hai người đàn ông xa lạ ấy làm tôi không khỏi ngạc nhiên. Hồi trống tiễn đưa xô mạnh làm hai khuôn mặt họ nhợt nhạt đi. Hai người đàn ông mặc quần tây áo sơ mi không cũ không mới nhưng trang trọng đã quỳ sụp bên quan tài của ngoại, nước mắt ướt đầm. Họ cúi đầu lạy, cái vái lạy chứa chan niềm thương mến và biết ơn khôn xiết...

Xong hậu sự của ngoại, hai người đàn ông ấy đã ngồi lại với đại gia đình. Một người nói, về ngậm ngùi: Bom đạn chỉ còn là dĩ vãng, chiến công của những người lính chính là chiến công quỳ gối cùng với nổi đau của những người mẹ xứ sở. Những người mẹ thời chiến là nơi hội tụ nổi đau vô cùng và niềm vinh quang bất diệt. Năm 72, chúng tôi rút đi, lo cho má bị địch phát hiện và làm khó dễ, má ôm từng đứa bảo cứ yên tâm chiến đấu, việc đối mặt với giặc má đã quen rồi, đừng lo. Chia tay, má khóc, khóc không thành tiếng. Anh em hẹn ngày hòa bình sẽ về thăm má. Nhưng chỉ còn hai đứa...

Nói rồi cả hai nhìn đắm đắm vào di ảnh của ngoại, xin được mang mỗi người một tấm về nhà thờ tự rồi đưa tay gạt nước mắt... □

Giới trẻ đua đòi và hệ lụy khôn lường

Cổ đua đòi cho cùng “đẳng cấp” với bạn bè, mua đồ đắt tiền, phải đi vay nóng, nhiều người trẻ không chỉ dần đánh mất bản thân mà còn phủ một nỗi buồn đau, ân hận lên cuộc đời mình.

THÁI HÀ

Người trẻ sống “phông bạt”

Trong một môi trường phát triển nhanh chóng cả về kinh tế và công nghệ số, người trẻ rất dễ bị cuốn theo vòng xoáy của sự hào nhoáng như một tiêu chí để khẳng định bản thân và không bị tụt lại phía sau.

Mới đây, tôi được nghe một chị bán rau ở chợ vừa than thở, vừa khoe với những bạn hàng xung quanh việc chị vừa cho tiền cô con gái đang là sinh viên mua chiếc điện thoại 15 triệu đồng. “Mua loại rẻ nó không chịu. Nó bảo khi nào ra trường sẽ làm trả lại cho mẹ. Tôi mua bán mấy tháng nay chỉ để dành được từng đó tiền. Nó mua điện thoại là nhà không còn đồng nào”, chị này kể.

Cũng là con nhà bình dân nhưng trên trang Facebook của H.L (huyện Tuy An) toàn là hình ảnh sành điệu. Dù vậy, những người biết L dù lâu mới hiểu, hình ảnh ấy chỉ dùng để che đậy cho tuổi trẻ nông nổi, cho những nuối tiếc khi yêu đương, sinh con mà bỏ dở chương trình đại học. Cuộc hôn nhân sau đó cũng kết thúc chóng vánh vì nhiều mâu thuẫn. L xin đi làm quản lý quán cà phê để nuôi con và phụ kinh tế với ba mẹ. Dù vậy, hình ảnh trên Facebook của H.L lúc nào cũng lung linh với những bộ đầm váy thời thượng, những chuyến du lịch sang chảnh.

Người trẻ rất dễ bị cuốn theo vòng xoáy của sự hào nhoáng để khẳng định bản thân. Ảnh: Internet

Hiện tượng giới trẻ, trong đó có không ít học sinh, sinh viên, xây dựng hình ảnh cuộc sống sang chảnh, xa hoa trên mạng xã hội dù điều kiện kinh tế không phù hợp phản ánh xu hướng tìm kiếm sự công nhận từ bên ngoài và áp lực phải thể hiện mình theo chuẩn mực mà họ tin rằng được xã hội chấp nhận. Không chỉ H.L hay con gái chị bán rau mà ngày nay, nhiều bạn trẻ thừa nhận rằng, trong giai đoạn trưởng thành, nhu cầu được chấp nhận bởi nhóm bạn bè, những người cùng trang lứa rất mạnh mẽ. Và nếu môi trường xung quanh đề cao sự hào nhoáng, người trẻ càng cảm thấy áp lực phải “phông bạt” để phù hợp.

Trả giá không hề rẻ

Theo các chuyên gia tâm lý, lối sống đua đòi gây ra nhiều tác động tiêu cực đến cá nhân và xã hội. Đối với cá nhân, những người theo đuổi lối sống này thường phải đối mặt với

Thay vì bỏ thời gian và công sức để chạy theo xu hướng mới hay sống ảo thì hãy dùng thời gian, công sức đó thu nhận kiến thức, hình thành kỹ năng để tạo ra thành quả.

Tiến sĩ tâm lý Nguyễn Hoàng Khắc Hiếu

căng thẳng, lo âu, thậm chí là trầm cảm. Ngoài ra, họ có thể sẽ gặp khó khăn khi chi tiêu vượt quá khả năng dẫn đến nợ nần và mất kiểm soát tài chính. Nghiêm trọng hơn, khi sự thật bị phơi bày, họ dễ đánh mất lòng tin từ bạn bè, gia đình và gây tổn hại đến các mối quan hệ xã hội.

N.H.N là sinh viên của một trường đại học trên địa bàn TP Tuy Hòa. Năm nhất chân ướt chân ráo nhập học, thấy bạn bè có điện thoại xin chụp ảnh đẹp đăng Facebook nên N cũng muốn mua. Dù gia đình có điều kiện, nhưng vì muốn con gái tập trung học hành, sợ con đua đòi ăn chơi nên mẹ N từ chối. Xin cha mẹ không cho, N quyết định mua trả

góp chiếc điện thoại 10 triệu đồng. Vì thiếu tiền trả, N phải đi vay nóng bên ngoài. Khi số tiền nợ lên 25 triệu đồng, không còn khả năng trả, N chuyển đến sống cùng một thanh niên lông bông, ăn chơi lêu lổng để người này cho tiền trả nợ.

Sự việc sau đó bị gia đình N phát hiện. Họ cắt đứt mối quan hệ này và đưa đón con gái về nhà. Người thanh niên kia quay sang đòi tiền, sau đó hai bên xảy ra mâu thuẫn. Kết quả, N bị đăng đàn bôi nhọ danh dự. Hình ảnh lúc cả hai sống cùng bị người này mang rải ở trường N học và ở đơn vị ba mẹ N làm việc. Sau khi sự việc vỡ lở, gia đình N hoang mang, xấu hổ; bản thân N nhiều lần nghĩ quẫn nhưng N được gia đình động viên.

Tiến sĩ tâm lý Nguyễn Hoàng Khắc Hiếu, giảng viên giảng dạy Tâm lý học và Kỹ năng sống cho rằng, giới trẻ nhanh nhạy, thích khám phá và hay theo trào lưu, đó là sở thích của họ, mọi người cần tôn trọng nhưng phải giúp họ hạn chế mặt tiêu cực cũng như định hướng để họ đừng sa đà. TS Hiếu cũng khuyên rằng, thay vì chạy theo số đông, mỗi người cần tập trung vào những giá trị thật bên trong mình bằng việc xây dựng một cuộc sống chân thật, học hỏi thêm kỹ năng và không ngừng trau dồi kinh nghiệm, trân trọng những mối quan hệ xung quanh. Các bạn trẻ cần hiểu trí tuệ mới chính là điều giúp bạn thành công thật sự. Thay vì bỏ thời gian và công sức để chạy theo xu hướng mới hay sống ảo thì hãy dùng thời gian, công sức đó thu nhận kiến thức, hình thành kỹ năng để tạo ra thành quả. □

Ngồi xuống đây chơi với bố một ván cờ

TĂNG HOÀNG PHI

Buổi chiều về lại quê nhà. Bố khỏe nệ ôm bộ cờ tướng ra chiếc chõng tre chờ bạn hữu qua chơi. Thời gian tí tách kim đồng hồ đưa nhịp, bạn hữu chờ mãi không thấy.

“Ngồi xuống đây chơi với bố một ván cờ”. Thăng con trai chấp chững bước qua tuổi làm người lớn đang ở trong nhà mái mê với thú vui điện thoại, ngỡ ngàng khi nhận được lời mời của bố. Đã bao lâu rồi hai bố con chưa ngồi lại với nhau, trò chuyện tâm tình như hồi còn thơ bé. Thăng con trai cũng chẳng nhớ là bao nhiêu lâu nữa, có lẽ từ rất lâu rồi...

Ngồi xuống đây chơi với bố một ván cờ... Thăng con trai bỏ thú vui riêng của mình, chạy tới chõng tre bên bộ cờ tướng với bố. Hai bố con

ngồi đối diện nhau, là “đôi thủ” của nhau, hồ như là xa lạ nhưng lại thân quen vô cùng. Bố vẫn dáng vẻ đó, gầy gầy xương xương, khuôn mặt sạm đen vì dải dầu sương gió. Bố vẫn giọng nói đó, to và hào sảng nhiều khi hơi gay gắt. Mẹ đứng ở ngoài tùm tùm kêu hạ giọng lại một chút kéo chòm xóm láng giềng lại nghĩ hai bố con đang cãi nhau. Bố cười khề khà, là nhà mình cứ thoải mái tự do cười nói, mình sống tốt, xấu ra sao bao nhiêu năm ai cũng biết hết cả rồi.

Ngồi xuống đây chơi với bố một ván cờ... Thăng con trai không nghĩ rằng thời gian khắc nghiệt đến vậy, nhăm đếm tuổi của bố đã chạm bên thất tuần, còn mình thì sắp sửa ba mươi. Bao nhiêu năm qua bố làm biết bao nhiêu việc, từ việc con con đến việc lớn lao để nuôi nấng đàn

con ăn học thành người. Con cái lớn bổng được đi đó đây, học cao, hiểu biết rộng cũng nhờ những hy sinh thầm lặng của bố.

Ngồi xuống đây chơi với bố một ván cờ... Những nước cờ lên xuống, tính toán của cả hai bố con gay cấn. Bố bảo vào cuộc chơi là phải sòng phẳng, phải tính toán thiệt hơn, thắng thua đôi khi chỉ là trong gang tấc. Thăng con trai học được từ bố nhiều bài học quý báu, từ ván cờ cho đến cuộc sống đời thường. Cuộc đời giống như một ván cờ, mình phải xây dựng từ những nước đi căn bản để làm nền móng vững chắc, có kiến thức, kinh nghiệm thì làm việc gì cũng dễ dàng thành công.

Ngồi xuống đây chơi với bố một ván cờ... Thăng con trai hiểu ra được rằng những giá trị tình thân

vẫn luôn hiện hữu trước sau như một. Không phải như người ta nói rằng càng lớn thì tình cảm cha con càng xa rời. Đó chỉ là khi ta chưa xích lại, chưa mở lòng với đáng sinh thành của mình. Dù ta có lớn bao nhiêu thì trong lòng cha mẹ ta vẫn như đứa trẻ lên năm, lên mười cần được yêu thương, bao bọc, sẵn sàng dang rộng đôi tay ôm ta vào lòng.

Ngồi xuống đây chơi với bố một ván cờ... Thăng con trai hy vọng rằng sẽ có nhiều lần như thế này nữa xuất hiện trong đời. Lần khác con sẽ chủ động chứ không để bố ngỏ lời trước. Và con cũng sẽ chăm bày tỏ tình yêu thương với bố hơn như cách mà bố đã từng làm cho con suốt một quãng đời thơ ấu thật dài. Nhất định là như vậy rồi vì hôm nay bố đã mỉm cười rất tươi và lòng con cũng ngập tràn hạnh phúc. □

MẠNH LÊ TRÂM

Niềm vui mang tên gùi nước nhựa

Hội Chữ thập đỏ tỉnh vừa phối hợp với Hội Chữ thập đỏ huyện Sơn Hòa tặng 500 gùi nước nhựa cho gia đình đồng bào DTTS có hoàn cảnh khó khăn của 3 xã Suối Trai, Ea Chà Rang và Krông Pa (huyện Sơn Hòa). Nhiều người đồng bào DTTS rất vui khi đến giếng để lấy nước bằng chiếc gùi nhựa lạ lẫm, bền chắc.

Đôi vai của đồng bào DTTS đã dành gần như cả đời để gùi nước mỗi ngày bằng chiếc gùi mây với những chai đựng nhiều cái bần bên trong. Gần đây, họ có chiếc gùi bằng nhựa mới mang êm lưng, chứa được số nước gấp mấy lần gùi cũ và thuận lợi khi hứng, xả nước.

Nhớ lại những ngày khó khăn

Trước đây, mỗi sáng, mỗi chiều, bà Y Bân ở thôn Xây Dựng (xã Suối Trai) đều phải tranh thủ đến giếng trong làng gùi theo một giỏ đầy chai nhựa để đựng nước mang về cho cả gia đình. Những chai nhựa chất trong gùi nước va đập với nhau, có chai rớt nắp, có chai méo mó. Nay bà chuyển qua mang gùi nước bằng nhựa rất thuận tiện. Đó là chiếc gùi nhựa chuyên dụng đã được liên tục cải tiến do Hội Chữ thập đỏ tỉnh trao tặng cho đồng bào DTTS ở miền núi. “Mỗi chiếc gùi chứa 20 lít, nhưng mang êm lưng, không đau vai. Còn gùi nước truyền thống thì mỗi chuyến đi chỉ lấy được 5-6 chai nhựa loại 1 lít là đã đầy gùi. Bởi vậy lúc trước, có ngày chiều tối rồi tôi vẫn ráng tranh thủ đi gùi nước thêm vài chuyến nữa mới đủ cho cả gia đình dùng”, bà Y Bân nói.

Nhà ở thôn Kiến Thiết (xã Ea Chà Rang) cách giếng 3 cây số, chị Rơ Chăm Hờ Chưa đưa con nhỏ trước ngực, sau lưng mang gùi vượt rẫy mía

Lãnh đạo Hội Chữ thập đỏ huyện Sơn Hòa tặng gùi nhựa cho bà con DTTS có hoàn cảnh khó khăn ở xã Suối Trai.

Ảnh: CTV

để cõng nước về cho gia đình 4 người. “Sinh con được 1 tháng, tôi bắt đầu đi theo con đi lấy nước vì chồng đi làm rẫy; không đi gùi nước cả nhà không có nước uống”, chị Hờ Chưa nói.

Việc đựng nước bằng những chai nước ngọt, chai bia đã qua sử dụng gặp nhiều bất tiện, có chai bị đóng rong, nhưng chị Hờ Chưa không còn cách nào khác. Lấy nước khó khăn, mang đi đổ tháo dọc đường, cả gia đình chị chất chịu từng giọt.

Ở đây mùa nắng giếng khô, phải ra sông, suối gùi nước. Để có nước uống, nấu nướng hằng ngày, phụ nữ và trẻ em phải vượt đoạn đường xa 5 cây số gùi nước. Dụng cụ họ sử dụng là những chai nhựa cái bần, mất vệ sinh. Đây là một trong những nguyên nhân chính gây ra các căn bệnh về đường ruột. Bao đời nay, đồng bào miền núi vẫn gùi nước cực nhọc theo cách kém hiệu quả và bất tiện như thế. Vừa qua, hàng

Toàn huyện có 7 xã vùng đồng bào DTTS. Đợt này, Hội Chữ thập đỏ tỉnh tặng xã Suối Trai 150 chiếc, Ea Chà Rang 200 chiếc và Krông Pa 150 chiếc. Năm ngoài, chương trình tặng xã Cà Lúi 100 chiếc, Phước Tân 100 chiếc. Có gùi mới, người đồng bào DTTS rất mừng vì thoát cảnh gùi chai lọ nhiều năm qua.

Ông Nguyễn Nhật Thăng, Phó Chủ tịch Hội Chữ thập đỏ huyện Sơn Hòa

trăm chiếc gùi nước bằng nhựa chuyên dụng đã được chuyển đến tay đồng bào DTTS trên địa bàn huyện Sơn Hòa.

Lợi ích với chiếc gùi nhựa

Với mong muốn mang đến dụng cụ lấy và tích trữ nước sinh hoạt hiệu quả, giảm bớt khó nhọc cho bà con trên hành trình lấy nước, Hội Chữ thập đỏ tỉnh cấp chiếc gùi nhựa có dung tích 20 lít, có quai đeo chắc chắn và van xả tiện lợi, thuận tiện cho người dân trong quá trình sử dụng và vệ sinh.

Chất liệu nhựa HDPE nguyên sinh

của gùi an toàn cho sức khỏe và có thể tái chế khi không còn sử dụng. So sánh về mặt hiệu suất và các lợi ích khác về tiêu chí vệ sinh, thoải mái khi sử dụng, chiếc gùi mới mang lại lợi ích nhiều lần so với cách gùi nước cũ của bà con. “Từ khi có gùi mới, tôi lấy được nhiều nước hơn mỗi chuyến, không còn phải đi ra sông Ba nhiều lần như trước đây nữa. Nhờ đó, tôi có thêm thời gian làm việc nhà”, bà Kpã Uyên ở xã Krông Pa cho biết.

Đeo trên vai chiếc gùi mới, nhiều người vui mừng. “Gùi mới có miệng rộng nên tôi có thể vừa đi con vừa cho nước vào gùi, lấy được nhiều nước hơn 2-3 lần so với trước đây. Đặc biệt, gùi có van xả, thuận lợi hơn rất nhiều so với đựng chai lọ méo mó”, ông Nay Kao ở xã Krông Pa chia sẻ.

Phó Chủ tịch Hội Chữ thập đỏ huyện Sơn Hòa Nguyễn Nhật Thăng cho hay: Toàn huyện có 7 xã vùng đồng bào DTTS. Đợt này, hội tặng xã Suối Trai 150 chiếc, Ea Chà Rang 200 chiếc và Krông Pa 150 chiếc. Năm ngoài, chương trình tặng xã Cà Lúi 100 chiếc, Phước Tân 100 chiếc.

Cùng với sự suy giảm diện tích rừng, nguồn nước sạch có sẵn trong tự nhiên ngày càng khan hiếm. Trước đây có chương trình “Giếng sạch về buôn”, tặng những giếng khoan nước ngọt quý hơn vàng cho đồng bào, giờ tiếp theo tặng những chiếc gùi chuyên dụng, thực sự giúp bà con giảm hẳn gánh nặng về nước sạch để sinh hoạt.

Theo ông Huỳnh Tấn Tịnh, Chủ tịch Hội Chữ thập đỏ tỉnh, mỗi chiếc gùi nhựa chuyên dụng tặng đồng bào DTTS trị giá 150.000 đồng. Kinh phí thực hiện từ nguồn Hội Chữ thập đỏ tỉnh vận động Công ty CP Nhựa tái chế Duy Tân (TP Hồ Chí Minh) hỗ trợ. □

Tổ chức truyền thông về phòng ngừa thảm họa cho 7.157 lượt người

Ông Nguyễn Trung Lương, Phó Chủ tịch Hội Chữ thập đỏ tỉnh cho biết, năm 2025, các cấp hội tiếp tục thực hiện tốt công tác tuyên truyền trong cán bộ, hội viên và Nhân dân về công tác phòng chống thiên tai, thảm họa, nhằm giúp Nhân dân chủ động ứng phó với các tình huống diễn biến phức tạp của thời tiết. Cùng với đó, các cơ sở hội nhân rộng mô hình hỗ trợ hành động sớm đối với nắng nóng và bão lũ; xây dựng mô hình cộng đồng an toàn, hành động cụ thể trong khung hành động ứng phó với biến đổi khí hậu của Hội Chữ thập đỏ Việt Nam, giai đoạn 2023-2027.

Được biết, năm qua, hội chữ thập đỏ các huyện, thị xã, thành phố phối hợp với các tổ chức cá nhân, doanh

Tập huấn hành động sớm ứng phó gió bão, chằng chống nhà cửa tại xã An Thạch, huyện Tuy An. Ảnh: QUỐC TOÀN

nh nghiệp, nhà hảo tâm, mạnh thường quân tổ chức truyền thông về phòng ngừa thảm họa, ứng cứu, trợ giúp cho 7.157 lượt người nghèo, đối tượng dễ bị tổn thương, tổng trị giá trên 1,9 tỉ đồng. Đồng thời phối hợp với ban ngành, lực lượng địa phương tổ chức 16 buổi truyền thông về phòng chống đuối nước cho 1.285 học sinh THCS. Đây là hoạt động nhằm giảm thiểu thương tích cho các em học sinh trong mùa mưa bão, nắng nóng.

TRÂM TRÂM

SƠN HÒA:

Phát động ủng hộ phong trào “Chung tay xóa nhà tạm, nhà dột nát năm 2025”

Ban chỉ đạo xóa nhà tạm, nhà dột nát huyện Sơn Hòa vừa tổ chức phát động ủng hộ phong trào “Chung tay xóa nhà tạm, nhà dột nát năm 2025”.

Tại lễ phát động, Bí thư Huyện ủy Sơn Hòa Lơ Mô Tu kêu gọi các doanh nghiệp, cơ quan, tổ chức, cá nhân, người dân trong và ngoài huyện góp công, góp sức chung tay xóa nhà tạm cho các hộ nghèo, cận nghèo, gia đình chính sách trên địa bàn. Địa phương cam kết công khai, minh bạch, giám sát chặt chẽ, không để xảy ra tham nhũng, tiêu cực, đảm bảo kinh phí ủng hộ được chuyển trực tiếp đến tay người thụ hưởng.

Sau lễ phát động, cán bộ, công chức, viên chức, người lao động, LLVT, các nhà hảo tâm, tổ chức, cá nhân trong và ngoài huyện hưởng ứng ủng hộ kinh phí xóa nhà tạm, nhà dột nát huyện. Lãnh đạo huyện đã trao bằng tượng trưng hỗ trợ kinh phí xóa nhà tạm, nhà dột nát cho 7 hộ nghèo, hộ cận nghèo và thư cảm ơn cho các doanh nghiệp.

Được biết, đến nay, Ủy ban MTTQ huyện đã nhận được trên 1,7 tỉ đồng từ các tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp để xóa nhà tạm, nhà dột nát cho hộ nghèo, hộ cận nghèo trên địa bàn Sơn Hòa.

NGÔ XUÂN - NGỌCTÂN

Ấn tình với quê hương

Sống nơi đất khách quê người, song những người con Phú Yên này luôn đau đáu với quê nhà. Từ sâu thẳm tâm hồn, họ luôn hướng về quê cha đất tổ, chung tay giúp đỡ những người ốm đau, gia đình còn nhiều khó khăn.

KIM LIÊN

Mới đây, qua kết nối của Hội Thiện nguyện Đom đóm Phú Yên, nhóm Thiện Tâm Phú Yên, nhóm Xi Dầu, những người con Phú Yên xa quê đã chia sẻ, giúp đỡ người dân ở vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào DTTS và các hộ đặc biệt khó khăn trong tỉnh 8,5 tấn gạo, 850 thùng mì gói, nhu yếu phẩm và hơn 400 triệu đồng.

Niềm thương với đồng bào

“Quê hương, hai tiếng thân thương và dễ nhớ, mà còn là nơi để những người con Phú Yên xa quê như chúng tôi luôn hướng về, cùng đùm bọc, sẻ chia...”. Đó là bộc bạch của chị Nguyễn Thị Thúy Phụng, một người con của xã Xuân Lộc, TX Sông Cầu, hiện đang sinh sống tại Mỹ khi về tham gia các hoạt động nhân đạo tại quê nhà.

Đã 9 năm liền, cứ đến tháng 3, chị Phụng cùng người thân, bạn bè trong nhóm Nổi vòng tay lớn tổ chức chương trình “Những bông hoa nghị lực sống” để giúp phụ nữ nghèo, trẻ em vùng khó khăn trong tỉnh. Năm nay, nhóm về với đồng bào DTTS ở buôn Đức Mùi (xã Ea Trol, huyện Sông Hinh) và xã Hòa Kiến (TP Tuy Hòa) tặng 2 tấn gạo, 200 thùng mì, nhu yếu phẩm, đồng thời hỗ trợ 30 triệu đồng tiền mặt, giúp đỡ 10 phụ nữ, trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn ở xã Hòa Kiến.

Được các tình nguyện viên Đom đóm mặc cho chiếc áo dài màu tím, trang điểm, rồi nhận bó hoa, chiếc phong bì 3 triệu đồng và phần quà, chị Phạm Thị Hoa (49 tuổi, thôn Minh Đức, xã Hòa Kiến) mừng vui, rơm rớm nước mắt vì xúc động. Chị Hoa là người khuyết tật, làm mẹ đơn thân nuôi con trai nhỏ, chỉ mong về già có người nương tựa. Thế nhưng,

cách đây gần 10 năm, con trai chị là Phạm Văn Hậu bị tai nạn giao thông khi đang học lớp 7, phải cưa mất một chân. Thời điểm đó, biết được hoàn cảnh khó khăn của mẹ con chị Hoa, Báo Phú Yên đã kết nối các nhà hảo tâm xóa nhà ở tạm và hỗ trợ chi phí chữa trị cho Hậu mau bình phục. Từ những nghĩa cử ân tình của cộng đồng, nay chị Hoa cùng chị em của thôn Minh Đức mở bếp cháo nhân ái tại nhà, mỗi tháng hai lần, tặng suất ăn miễn phí cho những người già, trẻ em nghèo trong thôn.

Cụ Trần Thị Liên (ở thôn Thọ Vực, xã Hòa Kiến) khi được tặng bó hoa tươi, chiếc phong bì 3 triệu đồng và phần quà do nhóm của chị Phụng hỗ trợ, cũng không nén được xúc động, bồi hồi. Ở tuổi 90 nhưng cụ Liên vẫn đang vất vả chăm sóc con gái hơn 50 tuổi bị bệnh tâm thần, chưa ngày nào được nghỉ ngơi an dưỡng tuổi già.

Tại buôn Đức Mùi, trong khuôn viên nhà sinh hoạt văn hóa thôn, sau khi nhận phần quà gồm một bao gạo thơm, thùng mì cùng nhu yếu phẩm, mí Lược lần lượt cho vào chiếc gùi rồi lấy áo mưa phủ lại cho khỏi bị mưa ướt khi gùi về nhà. “Bà con đồng bào mình cảm ơn cô Phụng, cô Liễu và hội Đom đóm. Ai cũng mừng, cũng vui vì được tặng nhiều quà”, mí Lược thổ lộ.

Cùng trao quà cho bà con nghèo của địa phương, ông Ksor Diêu, Bí thư Đảng ủy xã Ea Trol đánh giá cao việc làm này của nhóm Nổi vòng tay lớn, Hội Thiện nguyện Đom đóm Phú Yên và các nhà hảo tâm vượt đường xa về giúp đồng bào của buôn Đức Mùi khi miền núi đang bước vào mùa giáp hạt.

Chị Nguyễn Thị Thúy Phụng chia sẻ: “Chúng tôi rất vui khi được lãnh đạo, chính quyền xã nhiệt tình hỗ trợ trong quá trình trao quà cho bà con nghèo đồng bào DTTS và các cháu thiếu nhi. Nhìn mọi người cười nói vui vẻ, rộn ràng, lòng chúng tôi thật hạnh phúc”.

Nhóm Nổi vòng tay lớn cùng Hội Thiện nguyện Đom đóm Phú Yên tặng quà cho thiếu nhi đồng bào DTTS ở buôn Đức Mùi (xã Ea Trol, huyện Sông Hinh). Ảnh: KIM LIÊN

Mang yêu thương đi khắp nơi

Thông qua sự kết nối của nhóm Xi Dầu và Hội Thiện nguyện Đom đóm Phú Yên, bà Bùi Lan, một người con của thôn Phú Lộc (xã Hòa Thắng, huyện Phú Hòa), đang sinh sống ở Mỹ, thường xuyên về quê nhà giúp đỡ đồng bào nghèo. Và đây là lần thứ 40 bà Lan tặng quà cho bà con nghèo của Phú Yên tại các xã Phú Mỹ (huyện Đồng Xuân), Phước Tân (huyện Sơn Hòa), Hòa Thắng (huyện Phú Hòa) và huyện Sông Hinh. Mỗi điểm có 500 chiếc bánh mì chả, 100 suất quà cho trẻ em và 150 suất quà cho người lớn với tổng trị giá gần 400 triệu đồng.

Quê hương, hai tiếng thân thương, nơi đó không chỉ để thương và để nhớ, mà còn là nơi để những người con Phú Yên xa quê như chúng tôi luôn hướng về, cùng đùm bọc, sẻ chia...

Chị Nguyễn Thị Thúy Phụng, một người con của TX Sông Cầu, hiện sinh sống tại Mỹ

Cùng vượt đường xa, đèo cao và tự tay trao quà cho người dân còn nhiều khó khăn ở xã miền núi Phước Tân, bà Bùi Lan xúc động bày tỏ: “Tôi làm điều này bằng tâm nguyện và theo khả năng của mình. Được đi đến mọi nơi, ngắm sông núi quê hương mình tươi đẹp, cùng sẻ chia khó khăn với người dân nghèo và các cháu thiếu nhi còn lam lũ, tôi thấy lòng mình ấm áp”.

“Địa phương biết ơn về sự quan tâm, chia sẻ của bà Bùi Lan và các nhóm thiện nguyện đã không quản đường xa mang hàng trăm suất quà có giá trị và ý nghĩa giúp đồng bào nơi vùng sâu, vùng xa còn nhiều khó khăn”, ông La O Dực, Phó Chủ tịch UBND xã Phước Tân cảm kích.

Không trực tiếp về quê hương, nhưng qua kết nối trên Facebook, Zalo

của ông Hồ Xuân Phúc, Trưởng nhóm Thiện Tâm Phú Yên, các anh chị Thùy Yên, Hương Bình, Bích Ngọc, Đức Phạm (ở Mỹ); chị Nguyễn Hải Yến (ở Úc); chị Dung Mai (ở Canada); anh Nguyễn Văn Hiền (ở Na Uy)... đều là những người con Phú Yên đang sinh sống ở nước ngoài, biết được đời sống khó khăn của bà con ở quê nhà, đã gửi tiền về giúp đỡ. Từ sự hỗ trợ ấy, nhóm Thiện Tâm đã tổ chức nấu ăn, phát cơm miễn phí cho bệnh nhân tại Bệnh viện Sản - Nhi Phú Yên, Bệnh viện Đa khoa tỉnh; hỗ trợ bệnh nhân chuyên viện cấp cứu; xây nhà, trao học bổng cho học sinh mồ côi; làm hệ thống nước sinh hoạt cho người dân vùng cao và các “Địa chỉ cần giúp đỡ” mà Báo Phú Yên phản ánh... Cụ thể, anh Lê Tấn Lâm (phường Phú Lâm, TP Tuy Hòa) bị tắc nghẽn mạch máu phải cắt đôi chân, được hỗ trợ hơn 40 triệu đồng để điều trị bệnh và hỗ trợ 3 triệu đồng/tháng cho 2 con của anh Lâm ăn học. Hay sáng 21/3, qua kết nối với ông Phúc, khi biết cháu Y Nhật Gin, 15 tháng tuổi, ở thôn Tân Lập, xã Suối Bạc, huyện Sơn Hòa bị suy hô hấp, thiếu máu phải chuyển viện vào Bệnh viện Nhi Đồng 2, TP Hồ Chí Minh mới có thể qua khỏi, những người con Phú Yên xa quê đã hỗ trợ 21 triệu đồng để gia đình đưa cháu đi cấp cứu.

Chị Huỳnh Kim Hương là con gái của ông Huỳnh Văn Học (hiệu vàng Ngọc Châu, TP Tuy Hòa) sang Mỹ sống và làm việc hơn 15 năm, tâm niệm: “Hạnh phúc là khi được sẻ chia với mọi người còn thất nghiệp”. Và ngoài những phần quà của riêng mình, chị Hương còn kêu gọi sự đóng góp của bạn bè đồng hương để có thêm nhiều phần quà thân ái gửi về giúp đỡ những hoàn cảnh khó khăn ở quê nhà. □

Bàn giao nhà Đại đoàn kết cho hộ nghèo ở Xuân Quang 2

Ủy ban MTTQ xã Xuân Quang 2, huyện Đồng Xuân và các nhà hảo tâm ở TP Tuy Hòa vừa tổ chức bàn giao nhà Đại đoàn kết cho gia đình Ma Tý (thôn Kỳ Đu) là hộ đồng bào Chăm, khó khăn về nhà ở.

Từ nguồn kinh phí 50 triệu đồng của Ủy ban MTTQ huyện Đồng Xuân, các nhà hảo tâm ở TP Tuy Hòa hỗ trợ vật liệu xây dựng, đoàn viên thanh niên của xã Xuân Quang 2 giúp đỡ ngày công, ngôi nhà Đại đoàn kết đã hoàn thành, đúng tiến độ, trước ngày 1/4 - kỷ

niệm 50 năm Ngày Giải phóng tỉnh Phú Yên.

Ông Nguyễn Văn Minh, Phó Chủ tịch UBND xã Xuân Quang 2 cho biết, 2 năm qua, từ nhiều nguồn kinh phí hỗ trợ của MTTQ và các nhà hảo tâm, xã đã xây dựng 19 nhà Đại đoàn kết trị giá hơn 1,2 tỉ đồng giúp hộ nghèo trên địa bàn xã ổn định cuộc sống.

Tin, ảnh: MINH HUY

Ông Ma Tý (thôn Kỳ Đu) nhận quyết định bàn giao nhà Đại đoàn kết của xã Xuân Quang 2 trong ngày về nhà mới

Xu hướng dịch chuyển tài sản toàn cầu

Trong những tuần gần đây, Thụy Sĩ, trung tâm tinh luyện và trung chuyển vàng lớn nhất thế giới, chứng kiến lượng vàng xuất khẩu sang Mỹ tăng rất mạnh. Hàng trăm tấn vàng được vận chuyển bằng máy bay từ các hầm chứa ở London (Anh) qua Thụy Sĩ rồi đến New York (Mỹ), cho thấy sự chuyển dịch tài sản toàn cầu trong bối cảnh bất ổn thương mại và tài chính đang diễn ra.

Vị thế bên dưới phố Threadneedle

Con số vàng của Mỹ đã khiến Nhà máy tinh luyện Argor-Heraeus nằm ở thị trấn Mendrisio, miền Nam Thụy Sĩ, gần biên giới Ý, chưa bao giờ bận rộn đến thế. Những lò nung của nhà máy này đã làm việc không ngừng nghỉ suốt từ tháng 12/2024 để nấu chảy và đúc lại những thỏi vàng lớn. Nếu như ở London, hầu hết giao dịch vàng là các thỏi 400 ounce troy (12,5kg) và có kích thước gần bằng 1 viên gạch, thì ngược lại, sản phẩm giao dịch Comex của New York sử dụng các thỏi vàng 1kg, có kích thước bằng điện thoại thông minh. Điều này có nghĩa là các thỏi vàng đi qua Đại Tây Dương trước khi vào Mỹ phải dừng lại ở Thụy Sĩ để định lại kích thước.

Hành trình của những thỏi vàng chảy vào New York thường bắt đầu sâu dưới lòng đất bên dưới Ngân hàng Trung ương Anh (BoE) ở trung tâm London. Chỉ có 6% vàng trong các kho lớn của ngân hàng này thuộc về Kho bạc Anh, số còn lại thuộc về hàng chục ngân hàng trung ương cũng như các ngân hàng thương mại.

Vị thế nổi trội của London trên thị trường vàng vật chất, bất chấp vai trò

Thời gian chờ để rút vàng thỏi được lưu trữ trong kho của Ngân hàng Trung ương Anh đã tăng lên từ 4-8 tuần so với ngày thường. Ảnh: BLOOMBERG

của New York, trung tâm giao dịch vàng tương lai, một phần do mức phí của BoE thấp hơn so với các kho thương mại đối thủ. Nhưng nó cũng nhấn mạnh lòng tin vào kho vàng bên dưới phố Threadneedle kéo dài hàng thế kỷ qua. Theo ông Jim Steel, nhà phân tích kim loại quý tại Ngân hàng HSBC, London có lợi thế lịch sử, có một di sản lâu dài về hoạt động liên quan đến vàng từ khi kết thúc chiến tranh Napoleon cho đến Thế chiến thứ nhất.

Trong bối cảnh bất ổn kinh tế và chính sách thuế quan của Tổng thống Donald Trump, hiện tượng vàng chạy từ Thụy Sĩ qua Mỹ đang là một xu hướng chuyển dịch tài sản nổi bật trên thị trường vàng toàn cầu hiện nay.

Sau khi rời khỏi kho của BoE, các thỏi vàng được chất lên xe tải bọc thép, đưa đến sân bay Heathrow và

bay đến Zurich ở Thụy Sĩ bằng máy bay thương mại. Vì lý do bảo hiểm, máy bay chở khách chỉ chở 5 tấn vàng cùng một lúc. Từ Zurich, vàng được đưa đến một nhà máy nấu chảy và đúc lại, trước khi quay trở lại để bay đến Mỹ. Theo Hội đồng vàng thế giới, chi phí cho toàn bộ hành trình giữa London và New York, bao gồm cả vận chuyển và đúc lại, là khoảng 3-5 USD/ounce.

Sự nhạy cảm của thị trường vàng

London và New York là hai thị trường giao dịch vàng chính, với hầu hết giao dịch thực tế diễn ra ở Anh, trong khi thị trường tương lai diễn ra ở Mỹ. BoE lưu trữ vàng cho các bên thứ ba như các tổ chức tài chính, cũng như cho các ngân hàng trung ương khác. Khi có lệnh rút các thỏi vàng, công nhân sẽ vào kho BoE và “đào” vàng theo yêu cầu.

Ở thời điểm bình thường, các giao

dịch vàng trị giá hàng tỉ USD được tiến hành mà vàng không cần phải rời khỏi kho. Tuy nhiên, do các nhà giao dịch chạy đua chuyển vàng từ London đến New York, đã dẫn đến hậu quả là thời gian chờ để rút vàng từ các kho của BoE đang từ vài ngày tăng lên từ 4-8 tuần. Điều này dẫn đến cuộc khủng hoảng thanh khoản trên thị trường vàng thỏi London, đẩy giá thuê vàng ngắn hạn tăng lên mức kỷ lục vào tháng trước, khi các nhà giao dịch phải vật lộn để có được kim loại vật chất.

Hơn 61 tỉ USD vàng thỏi đã được đổ vào Mỹ khi

các nhà giao dịch vội vã né tránh các quyết định thuế tiềm tàng. Bên cạnh đó, việc tích trữ vàng ở New York đã dẫn đến tình trạng thiếu hụt vàng ở London, trung tâm giao dịch vàng lớn nhất thế giới. Tình hình này phản ánh sự nhạy cảm của thị trường vàng đối với các yếu tố chính trị và kinh tế, đồng thời cho thấy tầm quan trọng của việc theo dõi chặt chẽ các động thái chính sách có thể ảnh hưởng đến hoạt động giao dịch và lưu trữ vàng toàn cầu.

Nếu động thái bảo hộ của ông Trump thực sự tránh xa kim loại quý, các nhà giao dịch kỳ vọng dòng chảy sẽ đảo ngược. Tuy nhiên, trong bối cảnh bất ổn kinh tế và chính sách thuế quan của Tổng thống Donald Trump, hiện tượng vàng chạy từ Thụy Sĩ qua Mỹ đang là một xu hướng chuyển dịch tài sản nổi bật trên thị trường vàng toàn cầu hiện nay.

(SGGP)

Nghiên cứu thành công vắc xin “đa năng” chống nhiều loại ung thư

Các nhà khoa học tại Đại học Tufts của Mỹ vừa công bố bước tiến vượt bậc trong cuộc chiến chống ung thư: một loại vắc xin mới có khả năng kích hoạt phản ứng miễn dịch mạnh mẽ, giúp cơ thể chống lại nhiều loại khối u ác tính nguy hiểm.

Không giống như các loại vắc xin truyền thống nhắm vào một kháng nguyên cụ thể, vắc xin này sử dụng một hỗn hợp các mảnh protein từ khối u rắn để kích thích hệ miễn dịch nhận diện và tấn công tế bào ung thư. Phương pháp này không chỉ tạo ra phản ứng miễn dịch mạnh mẽ mà còn thiết lập trí nhớ miễn dịch lâu dài, giúp giảm thiểu nguy cơ tái phát ung thư.

Chìa khóa giúp vắc xin phòng ung thư mới đạt hiệu quả cao nằm ở khả năng hướng kháng nguyên từ khối u vào hệ miễn dịch một cách hiệu quả.

Thông thường, quá trình thu thập và đưa kháng nguyên vào các tế bào trình diện như đại thực bào hay tế bào tua (có thể xem như “đồn cảnh sát” của hệ miễn dịch) diễn ra khá chậm và kém hiệu quả, đặc biệt là với kháng nguyên từ khối u.

Để khắc phục điều này, nhóm nghiên cứu tại Đại học Tufts đã phát triển một phương pháp 2 giai đoạn nhằm tăng cường khả năng nhận diện và kích hoạt hệ miễn dịch.

Đầu tiên, họ sử dụng phân tử AHPC

để “đánh dấu” các protein khối u bằng một thẻ đặc biệt gọi là ubiquitin. Nhờ đó, các tế bào miễn dịch có thể dễ dàng nhận diện và xử lý những protein này thành các mảnh nhỏ để trình diện cho hệ miễn dịch.

Tiếp theo, các protein khối u đã được xử lý sẽ được “đóng gói” vào các hạt lipid siêu nhỏ - được thiết kế để di chuyển trực tiếp đến các hạch bạch huyết, nơi tập trung nhiều tế bào trình diện kháng nguyên nhất.

Thử nghiệm trên động vật mắc các loại ung thư khác nhau như ung thư da (melanoma), ung thư vú bộ ba âm tính, ung thư phổi Lewis và ung thư buồng trứng giai đoạn cuối đã cho thấy kết

quả đầy hứa hẹn. Vắc xin này kích hoạt phản ứng mạnh mẽ từ các tế bào T gây độc tế bào. Những tế bào này tấn công các khối u, ức chế sự phát triển và ngăn chặn di căn.

Vắc xin do GS Qiaobing Xu, chuyên ngành kỹ thuật y sinh Đại học Tufts và các đồng nghiệp phát triển, dựa trên nghiên cứu trước đó về biểu hiện kháng nguyên đặc hiệu. Ông đánh giá vắc xin này có thể đóng vai trò quan trọng trong “kho vũ khí” chống ung thư. Việc kết hợp vắc xin với phẫu thuật, hóa trị và các phương pháp điều trị khác có thể cải thiện đáng kể phản ứng của bệnh nhân và ngăn ngừa ung thư tái phát.

(TTXVN/Vietnam+)